

2. AĞ VE BİLGİ GÜVENLİĞİ ULUSAL SEMPOZYUMU

16 - 18 Mayıs 2008
Girne , KIBRIS

“Bilişim Hukuku: Kişisel Hakların İhlali”

Panel Yöneticisi
Musa Çeçen
TMMOB EMO Başkanı

Panelistler
Dinçer Ay
İstanbul Emn.Asayiş Şube Müd. Bilişim Suçları Büro Amirliği

Eşref Adalı
İstanbul Teknik Üni. Bilg. Müh. Bölüm Başkanı

Özgür Eralp
Ankara Barosu / Avukat

Necdet İcil
Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi Müdürü

L. Cem Polatoğlu
Sanal Banka Mağdurları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Osman Nihat Şen
Telekom Üst Kurulu Daire Başkanı

KTMMOB Elektrik Mühendisleri Odası
TMMOB EMO Kocaeli Şubesi
KTMMOB Bilgisayar Mühendisleri Odası

EMO YAYIN NO: PN/2008/4
ISBN 978-9944-89-592-7

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
KOCAELİ ŞUBESİ

KTMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

KTMMOB
BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ ODASI

2. AĞ VE BİLGİ GÜVENLİĞİ ULUSAL SEMPOZYUMU

17 Mayıs 2008
Girne , KIBRIS

“Bilişim Hukuku: Kişisel Hakların İhlali”

Panel Yöneticisi

Musa Çeçen

TMMOB EMO Başkanı

Panelistler

Dinçer Ay

İstanbul Emn.Asayiş Şube Müd. Bilişim Suçları Büro Amirliği

Eşref Adalı

İstanbul Teknik Üni. Bilg. Müh. Bölüm Başkanı

Özgür Eralp

Ankara Barosu / Avukat

Necdet İcil

Doğru Akdeniz Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi Müdürü

L. Cem Polatoğlu

Sanal Banka Mağdurları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

Osman Nihat Şen

Telekom Üst Kurulu Daire Başkanı

KTMMOB Elektrik Mühendisleri Odası

TMMOB EMO Kocaeli Şubesi

KTMMOB Bilgisayar Mühendisleri Odası

EMO YAYIN NO: PN/2008/4

ISBN 978-9944-89-592-7

panel

TMMOB **Elektrik Mühendisleri Odası**

2. AĞ ve BİLGİ GÜVENLİĞİ ULUSAL SEMPOZYUMU PANEL

**“Bilişim Hukuku: Kişisel Hakların İhlali”
17 Mayıs 2008**

Yayıma Hazırlayan: Elektrik Mühendisleri Odası Kocaeli Şube
1. Basım, Kıbrıs
Temmuz 2008

EMO YAYIN NO: PN/2008/4
ISBN 978-9944-89-592-7

Adres
ÖMERAĞA MH. ANKARA CD. NACİ GİRĞİNSOR SK. NO:15/4 İzmit/KOCAELİ
Telefon: +90 262 3254122
Faks: +90 262 3245456

004.65 AĞ
Ağ Bilgi Güvenliği Ulusal Sempozyumu [2: Kıbrıs: 2008B
ilişim Hukuku: Kişisel Hakların İhlali Paneli Kitabı: -- 1.bs. -- Kocaeli
: Elektrik Mühendisleri Odası Yayınları, 2008.
48 s. ; 20 cm (Emo Yayınları ; - PN/2008/4) 978-9944-89-592-7
İletişim Telekomünikasyonİletişim Teknolojileri-Ağ Güvenliği

Dizgi Tasarım
Elektrik Mühendisleri Odası

Baskı
Dizgi, Tasarım, Baskı: Mattek Matbaacılık
G.M.K. Bulvarı 83 / 23 Maltepe - Ankara
Tel: 0312. 229 15 02 pbx
mattekmatbaa@yahoo.com

©Bu eserin yayın hakkı ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI' na aittir.
Kitaptaki bilgiler kaynak gösterilerek kullanılabilir. Bildirilerin
sorumluluğu yazarlarına aittir.

ÖNSÖZ

Mobil elektronik ortamlarda bilgi güvenliğinin tartışılması, e-devlet, e-ticaret, uzaktan eğitim, e-güvenlik, ve tüm diğer bilgi erişim, paylaşım ve ağ uygulamalarında, kişisel veya kurumsal bilginin gizliliğinin ve doğruluğunun korunması, doğruluğunun teyidi, güvenliğinin sağlanması hususlarında geliştirilen yeni yaklaşımların sunulması, yeni uygulamaların geliştirilmesi, doğabilecek problemlerin giderilmesi, yapılabilecek yeni araştırmalara ve uygulamalara katkılar sağlanması açısından oldukça önem arz etmektedir.

Ağ ve bilgi güvenliği alanında çalışan akademisyenlerin, araştırmacıların ve uygulayıcıların bir araya gelmesi sağlanmakta, çalışmaların sunulması ve tartışılması için uygun bir alan yaratma amacı ile Ağ ve Bilgi Güvenliği Ulusal Sempozyumu (ABG 2008), bu yıl ikinci kez TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Kocaeli Şubesi, Kıbrıs TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, Kıbrıs TMMOB Bilgisayar Mühendisleri Odası tarafından 16 - 18 Mayıs 2008 tarihleri arasında Kıbrıs Girne’de düzenlenmiştir.

ABG 2008’de güncel tartışma konularını kapsayan 2 ayrı panel programlanmıştır. Bu paneller sırasıyla I) E-Devlet’te Güvenlik, II) Bilişim Hukuku : Kişisel Hakların İhlali konularında gerçekleşmiştir.

E-Devlette Güvenlik Paneli 16 Mayıs 2008 tarihinde Yakın Doğu Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü’nden Doç Dr. Kadri Bürüncük yönetiminde Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Doç Dr. İbrahim Soğukpınar, K.K.T.C. Başbakanlık Bilişim Danışmanı Eralp Curcioğlu, Eczacıbaşı Bilişim A.Ş. İş Geliştirme Müdürü Zafer Babur, TÜBİTAK UEKAE Kamu Sertifikasyon Merkezi Yöneticisi Ersin Gülaçtı ve Kamu Yönetimi Araştırma Derneği Başkanı Ömer Yurdagül’ün panel sunumlarıyla gerçekleşmiştir. Panele 98 kişi katılım sağlamıştır.

Bilişim Hukuku Paneli 17 Mayıs 2008 tarihinde TMMOB EMO Başkanı Musa Çeçen yönetiminde İstanbul Emniyeti Asayiş Şube Müdürlüğü Bilişim Suçları Büro Amirliği’nden Başkomiser Dinçer Ay, İstanbul Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Eşref Adalı, Ankara Barosu’ndan Avukat Özgür Eralp, Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilgi İşlem

2. Ağ ve Bilgi Güvenliği Ulusal Sempozyumu

Merkezi Müdürü Necdet İcil, Sanal Banka Mağdurları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı L. Cem Polatoğlu, Telekom Üst Kurulu Daire Başkanı Osman Nihat Şen'in panel sunumlarıyla gerçekteŐmiştir. Panele 118 kişi katılım sağlamıştır.

Ağ ve Bilgi Güvenliği Sempozyumu'na bildiri gönderen ve sunan katılımcılara, onur konuklarımıza, panel yöneticilerine ve panelistlere, oturum başkanlarına, EMO Kocaeli Şubesi Yönetim Kurulu , Kıbrıs EMO Yönetim Kurulu, Kıbrıs BMO Yönetim Kurulu üyelerine ve çalıŐanlarına, ABG 2008 Yürütme Kurulu, Bilim Kurulu ve DanıŐma Kurulu üyelerine özverili katkıları nedeniyle teŐekkürü bir borç biliriz. ABG 2008'in katılımcılara ve izleyicilere yararlı olmasını, ülkemizdeki araştırmacıların, bu alanda bilgi alışveriŐinde bulunmasına ve konuyla ilgili birikim oluşmasına katkıda bulunmasını dileriz.

ABG 2008 Yürütme Kurulu

SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Kocaeli Şubesi, Kıbrıs TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, Kıbrıs TMMOB Bilgisayar Mühendisleri Odası tarafından "Ağ ve Bilgi Güvenliği Sempozyumu" 16 - 18 Mayıs 2008 tarihleri arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Girne'de düzenlenmiştir. Sempozyuma ilişkin genel bilgiler;

- 1- 9 - 11 Haziran 2005'te İstanbul'da TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nce gerçekleştirilen Ağ ve Bilgi Güvenliği Ulusal Sempozyumu (ABG 2005), alanında ilk kez Türkçe sunum yapılan ulusal bir etkinlikti. O zamandan bugüne ilgi alanlarda ülkemizde hem ulusal hem de uluslararası anlamda pek çok bilimsel etkinlik düzenlendi. ABG 2005 ile ABG 2008 karşılaştırıldığında aşağıdaki değerlendirmeler yapılabilir:
 - İlk sempozyumda 2 çağrılı konuşma, 26 bildiri ve 1 özel sunum yapılmış, 3 panel düzenlenmişti. O sempozyumda poster sunumları yoktu. ABG 2008'de ise 2 çağrılı konuşma, 33 bildiri, 16 poster sunumu yapılmış, 2 panel düzenlenmiştir. Sunumlardaki artış sevindiricidir. Bildirilerin % 16 kadarı araştırma kurumları ve özel sektörden gelmiş; % 84'ü akademisyenler tarafından hazırlanmıştır. Bu oran ABG 2005'te benzer biçimde % 20 - % 80 şeklindeydi.
 - ABG 2005'in 3 panelinde elektronik imza, açık işletim sistemlerinde bilgi güvenliği ve RFID uygulamaları tartışılmıştı. ABG 2008'in 2 panelinde ise e-devlette güvenlik ve bilişim hukuku: kişisel hakların ihlali konuları ele alınmıştır. Panel konularındaki bu değişim, ağ ve bilgi güvenliğinde teknik anlamda yeterli bir olgunluk düzeyine ulaşıldığı; tartışmaların güvenlikle ilgili uygulamaların yaygınlaşmasına ve yaşamımıza etkilerine odaklandığı şeklinde yorumlanabilir.
 - ABG 2005'te, 8 ayrı oturumda Telsiz Ağlarda Güvenlik, Taşınabilir Kod Güvenliği, Saldırı Belirleme, Tasarsız Ağlarda Güvenlik, Bilişim Hukuku ve Güvenlik, Biyometri Uygulamaları, Şifreleme Yöntemleri, Asıllama, Veri Bütünlüğü, Akıllı Kart Uygulamaları, Bilgi Güvenliği Yönetimi, Güvenli Örün Uygulamaları ve Güvenlik Araçları konularındaki bildiriler tartışılmıştı. ABG 2008'de ise toplam 8 oturum Bilgi Güvenliği, Kriptoloji, Kablosuz Ağlar,

Performans Değerlendirmesi, Ağ Güvenliği, Sektör Uygulamaları, Güvenlik Yönetimi konularındaki sözlü ve poster sunumlara ayrılmıştır. Ele alınan konularda belirgin bir farklılaşma göze çarpmamıştır.

- 2- ABG 2008 katılımcılarının bazılarının belirttiği bir husus ülkemizde bilişim mevzuatındaki koordinasyon sorunlarının üstesinden gelenebilmesi için bilişim sorunlarını doğrudan değerlendirip yönetsel kararlar almada katalizör olabilecek bir "bilişim bakanlığı"nın kurulması gerekliliğidir. Mevcut durumda bilişim konuları birçok farklı bakanlık tarafından ayrı ayrı ele alınmakta yada bazen konu ile ilgili makam bulunmamakta bu da koordinasyonu zorlaştırmaktadır. Ancak bu konuda meslek odalarının düşüncelerinin de dikkate alınması işleyişin sağlıklı olabilmesi açısından önemlidir.
- 3- Ülkemizde kurumların güvenlik planlarını oluşturmaya yeterince önem vermedikleri, bunun da güvenlik açıkları yarattığı belirlenmiştir. Gerçekten de çok az kurumda bilgi güvenliği yönetim sistemleri işler durumdadır. Bu eksikliğin giderilmesi için yasal mevzuat ve bilinçlendirme amacıyla gerekli düzenlemelerin yapılması gerekliliği vurgulanmıştır.
- 4- Ülkemizde e-devlet uygulamaları hızla artmaktadır. Uygulama yazılımlarının sertifikalandırılmasında gözlenen eksiklikler de kullanıcının bilinçlendirilmesi gereğini ortaya çıkarmaktadır. Olası açıkların yaratabileceği bilgi kaçağı kurumların prestijlerini yitirmelerine ve vatandaşın e-devletin kolaylıklarından uzak durmasına yol açabilir.
- 5- Yakın dönemde yürürlüğe giren "Internet ortamında yapılan yayınların düzenlenmesi ve bu yayınlar yoluyla işlenen suçlarla mücadele" alanındaki yasanın yeterli katılımı hazırlanmadığı ve yetersiz olduğu dile getirilmiştir. Bu ve benzeri yasa hazırlıklarının konunun ilgilendirdiği tüm tarafların geniş katılımı ile gerçekleştirilmesinin önemi vurgulanmıştır.
- 6- Ülkemizde bilişim suçlarının takibinin mevcut yasalarla layıkıyla yapılmasının zorluğu ortaya koyulmuş; bu bağlamda bilirkişilik müessesesinin de ıslahı gereği öne çıkmıştır. Üniversitelerde hukuk biliminin altında bilişim hukuku anabilim dalının kurulması, ayrıca bilgisayar ve bilişim mühendisliği bölümlerinde seçmeli

olarak bilişim hukuku dersinin okutulmasının yararlı olacağı ifade edilmiştir. Bilirkişi atamalarında, mevcut bilirkişilik mevzuatında aksamalar görülmekle birlikte, diğer meslek disiplinlerinde olduğu gibi bilişim alanında da uzmanların meslek odalarından talep edilmesinin bu konuda yaşanan sorunların aşılmasında çözüm olacağına değinilmiştir. Bilirkişilik sorununun aksayan yönlerinin doğru tespit edilmesi doğru çözüm için önemli olacaktır.

- 7- Kablosuz ağların dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızla yaygınlaştığı, kullanıcıların güvenli ağ kullanımına dikkat ettikleri istatistiklerle ortaya konulmuştur.
- 8- KKTC'de ağ güvenliği alanında kısa zamanda önemli yol kat edildiği, yavru vatanın gerekli mevzuat değişikliklerini gerçekleştirmede ve tek elden koordinasyonun sağlanmasında bilinçli bir yol izlediği memnuniyetle kaydedilmiştir.
- 9- Diğer mühendislik projelerinde olduğu gibi bilişim tabanlı projelerin hazırlanma, kontrol ve onayı ile ilgili kanuni süreçlerin yetersiz olduğu, bu projelerde onay mekanizmasına ilgili meslek kuruluşlarının dahil edilmesi, bu alanda eğitim almış kişilerin yönetiminde bu projelerin yapılması ve bununla birlikte, bilgisayar ve bilişim mühendislerinin henüz ayrı bir meslek odası olmadığı vurgulanmıştır. Halen Elektrik Mühendisleri Odası içinde yer alan Bilgisayar ve Yazılım Mühendislerinin meslek odasının gerekli koşullar oluştuğunda KKTC'de olduğu gibi Anavatanda da ayrı bir oda olarak kurulmasının önemi vurgulanmıştır.
- 10- ABG2008'i izlemek ve katkı sunmak üzere Zonguldak'tan yola çıkan TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Kocaeli Şubesine bağlı Zonguldak İl Temsilcisi Vehbi ASLAN'ı 15 Mayıs 2008 sabah saatlerinde Ereğli ile Alaplı ilçeleri arasındaki yolun Göktepe mevkiinde meydana gelen trafik kazasında kaybettik. Vehbi ASLAN'ı kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşıyoruz. ASLAN'ın ailesine, arkadaşlarına ve EMO camiasına başsağlığı, kazada yaralananlara acil şifalar diliyoruz. ABG2008 Sempozyumu'nu Vehbi ASLAN'ın anısına ithaf ediyoruz.

-PANEL-

“BİLİŞİM HUKUKU: KİŞİSEL HAKLARIN İHLALİ”

17 Mayıs 2008 / KIBRIS

MUSA ÇEÇEN (Panel Yöneticisi)- Hepinize merhaba.

Sizlerle tekrar birlikte olmaktan son derece mutluyuz.

Bu panelimizi, panelistlerimizin de katılımlarıyla, gelirken yolda kaybettiğimiz Vehbi ağabeye ithaf etmek istiyoruz.

Bugünkü oturumda biraz bilişim hukukunu konuşmak istiyoruz. Şu anda yaşanan çok sayıda sorun olduğunu biliyorsunuz.

İlk olarak Eşref beye vereceğimiz sözü. Necdet bey ikinci sırada konuşacaklar. Dinçer bey, Cem Polatoğlu bey, Osman Nihat Şen ve Özgür Eralp beyle de sürdüreceğimiz panelimizi.

Yaptığımız değerlendirmede, 15'er dakikalık sunumlar yapacağız, daha sonraki soru ve cevap kısmında sizlerden gelen katkı ve sorular düzleminde konuşmacılarımız konuyu genişletmeye çalışacaklar.

İlk sözü Eşref hocama vermek istiyorum.

Buyurun hocam.

Prof. Dr. EŞREF ADALI (İTÜ)- Hepinize merhabalar.

Bugün burada bulunma nedenim, Bilişim Yasası Hazırlama Komisyonu Başkanlığı yapmam dolayısıyladır.

Bu işler nasıl yürütülüyor, birazcık onları da anlatmaya çalışacağım. 30 kişilik komisyon davet edildi. Daha önce benzer bir yasa tasarısı hazırlanmaya çalışıldığı zaman, her konuşulan duyulmuş, her konuşulan duyunca kanun kadük oldu. Onun için, “Etrafa yaymadan ciddi bir çalışma yapalım, o çalışmanın sonucu ortaya çıktığı zaman bunu tartışmaya açalım” denildi ve o şekilde yapıldı. Üniversitelere bildirildi, kamu kuruluşlarına bildirildi, sivil toplum örgütlerine bildirildi, hatta bu arada Avrupa Birliğinden gelenler oldu. Her şey yolunda giderken, Bursa’da bir ... çıktı.

Başbakan, “Hemen bir kanun hazırlayın” dedi. Sonra baktık ki, oradan 3 tane maddeyi alıp kanun tasarısı hazırlamışlar. Sonra 3 tane daha madde alındı, 6 maddeyle kanun tasarısı çıktı. Bunu yaparken, birtakım sözcükleri değiştirmişler, tanımlarda değişiklik var ve şu anda çıkan Kanunda maalesef hiçbir şey yok, acayip bir kanun.

Yakın zamanda konuştum yine Kanunlar Dairesi Başkanıyla. “Bu hazırlanmış olan tasarıyı mutlaka gündeme getirip çıkaracağız” dedi bana. Artık ne kadar yaparlar, bilmiyorum.

Tasarının neyi kapsadığını görelim kısaca. Amaç, kapsam ve tanımlar var. Dediğim gibi, komisyon 30 kişi. Büyük bir çoğunluğu hukukçu, kamu kuruluşlarının temsilcileri. Bir-iki tane mühendis kökenli insan vardı. En çok problem çıkan şey tanımlarla ilgiliydi, çünkü kanunlarda anlaşılmıyorsunuz. Şu odada bulunanlara, “Veriyle bilgi arasındaki fark nedir?” diye sorsam, herkes bilir; ama en az 3 toplantı, veriyle bilginin farklı şeyler olduğunu anlatmakla geçti.

Sonra sorumluluklar, yükümlülükler var. Burada gördüğünüz gibi, bilgilerin gizliliği, bütünlüğü, elde edinmesine ilişkin suçlar var. Bilişim sistemiyle bağlantılı suçlarla içerik bağlantılı suçlar var, soruşturma kovuşturma usulleri var, çeşitli hükümler var.

Amacı belli. İçerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, yer sağlayıcı, ortam sağlayıcı, toplu kullanım sağlayıcıları sorumlulukları ile bilişim sisteminde işlenen suçları, bu suçların soruşturulması ve kovuşturulmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemek; Kanunun amacı bu.

Tabii, tanımları tekrarlamaya gerek yok; ama dikkat ederseniz, bilgi, bilgisayar nedir, erişim ağı nedir, bilişim ağı nedir, bilişim sistemi, çevre birimleri, elektronik mühür, erişim, erişim sağlayıcı, bütün bunları teker teker tanımlamak zorunda kaldık. İçerik sağlayıcı, izleme, kurum, ortam sağlayıcı, program, trafik bilgisi, toplu kullanım sağlayıcı, veri, yaramaz ileti, yer sağlayıcı... Çıkarttıkları Yasada buradan alıntılar var. Mesela, toplu kullanım sağlayıcılar, bir yerde Internet cafe’leri tanımlayan yahut da üniversiteler, ticaret kuruluşları gibi toplu Internet bağlantısı yapanları tanımıyor.

Sorumluluk, yükümlülöklere geldiğimiz zaman, bilgiye erişim ve ifade özgürlüğü, serbestlik ilkesi, bilgilendirme, özel bilgilendirme, içerik sağlayıcının, yer sağlayıcının, hepsinin sorumluluklarını teker teker göreceğiz.

“Bilgiye erişim ve ifade özgürlüğünde, kişilerin bilgiye erişim ve ifade özgürlüğü esastır.” Bu özgürlükler ancak kanunla belirtilen hallerde sınırlandırılabilir. Yasanın ilk maddesi, İnternet veya erişim ortamından yararlanmanın serbestisini özellikle vurguluyor. Çünkü daha öncekilerde hep sansür kavramı vardı. Burada, ilk maddede, bunun serbest olacağı; ancak belirli hallerde sınırlar getireceği söylendi.

Serbestlik ilkesinde, “Bilişim ağı hizmetlerine ilişkin faaliyetler serbesttir. Bu faaliyetlere başlama, yürütme ve sona erdirme izne veya başka bir koşula bağlı değildir” denilmektedir. Yani siz web sitesi açmak isterseniz veya içerik sağlıyorsanız, kimseden izin almak zorunda değilsiniz, sadece bilgi vermekle yükümlüsünüz.

5. Madde, genel bilgilendirme yükümlölükleri. “Yer ve erişim sağlayıcılar aşağıdaki bilgilerin bilişim ağı üzerinde -kendi web sayfalarında- kendi içeriklerinde, kullanıcıların kolayca erişebilecekleri şekilde bulundurmakla sorumludur” denilmektedir. Yani siz, herhangi bir içerik sağlayıcının sayfasına girdiğiniz zaman, o sayfanın kime ait olduğunu, sorumlusunun kim olduğunu, yetkilisinin kim olduğunu açık açık görmek zorundasınız.

Bunun üzerinde çok fazla durmaya gerek yok.

İçerik sağlayıcının sorumluluklarına gelince, İnternet üzerinden verilen hizmetlerin en önemli sorumlusu olan kişi içerik sağlayıcı. Herhangi bir gazetenin web sayfasına bakıyorsunuz, o web sayfasına girilen bütün bilgilerin sorumlusu o web sayfasına o bilgileri koyan kişidir. Normal gazete olarak düşünürseniz, sorumlu yazı işleri müdürüdür. Artı, o yazıyı yazmış olan kişi sorumludur. Örneğin, dedikodu sayfaları var; o dedikodu sayfalarında birçok şey yazılıyor. Hoş karşılıyorsunuz, ilgilenmiyorsunuz; ama o dedikoduların yayınlanmasından dolayı bir reklam kazancı var. Dolayısıyla, o dedikodu sayfalarını açanlar, yürütenler hiçbir zaman sorumsuz değiller. Bazıları dava konusu oluyor, ama hâlâ sorumluluk getirilmiyor. Şöyle diyelim: sizin gazetenize herkes birtakım şeyleri yazıyor, bu yazdıkları şeylerde hakaret içeren şeyler var; ama

diyor ki yazı işleri müdürü, “Bununla benim âlâkam yok, onlar koymuşlar. Herhalde doğrudur. Beni rahatsız etmiyor. Sizi rahatsız ediyorsa, cevabınızı yazın.” Böyle bir teknik olmaz.

Yer sağlayıcıya gelince, eğer içerikte problem varsa, o içeriği barındıran bilgisayar işletmecisine haber verdiği takdirde, o hizmeti durdurmakla yükümlü. Eğer hizmeti durdurmazsa, suç işlemiş olur.

Erişim sağlayıcı da aynı şekilde. Erişim sağlayıcı, hiçbir şekilde kendi üzerinde sağlanan erişimleri izlemek, oradan bilgi toplamak, engellemek gibi haklara sahip değil. Bugün dünyanın her yerinde bu problem var. Bu, aslında insanların kişisel haklarına tecavüzden başka bir şey değil. Bununla ilgili hüküm var; bunlar göz önüne alınmalı.

Bilgilerin korunması konusunda, “İçerik sağlayıcılardan ve müşterilerinden, kanunda belirtilen ve yönetmelikte belirtilen şeyler hariç, bu bilgileri kişilerin rızası dışında elde edemez” deniliyor. Bu, biraz sonra konuşacağımız kişilerin hakkının saklanması açısından çok önemli. Ayrıca, “İletişime aracılık ettiği içeriklerin bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla sorumludur. Verdiği hizmeti kullananlara ilişkin bilgileri başkasının elde etmesini, yönetmelikte belirlenecek esaslara uygun olarak engeller. Bu bilgileri hizmeti kullananların açık onayı olmaksızın üçüncü kişilere iletmez, başka amaçla kullanamaz” denilmektedir. Bankada çalışan bazı kişiler ciddi hesabı olan müşterilerin bilgilerini başka bankalara satmaktadır. “Nereden buldunuz?” dediğiniz zaman cevap veremiyorlar. Karşı bankanın çalışanı da, itibarlı sayılabilecek müşterilerin bilgilerini başka bir bankaya satıyor.

Toplu kullanım sağlayıcılara gelince, burada şöyle bir ayırım yaptık: “Ticari amaçlı toplu kullanım sağlayanlar” diye bir ayırım yaptık. Yani bir üniversitenin yapması gerekenle bir Internet cafe’nin yapması gereken şeyler arasında fark vardır. Internet cafe’ler neden önemli? Internet evi ve Internet kahvesi diye ikiyi ayırmak gerekiyor. Bazıları gerçekten Internet’e erişmek için ortam sağlıyor, ama diğerleri başka amaçlarla çalışıyor. Kumar var bunun içerisinde, fuhuş var. Bunlar hiç konuşulmuyor. Şu andaki Internet kahvelerinin büyük bir kısmı ... başka bir şey değil ve bunun son derece rahatsızlığı çekiliyor. Bunların açılış

ve kapanışlarıyla ilgili olarak şu anda hiçbir yasal düzenleme yok. Bunlarla ilgili maddeler konuldu.

İçeriğin düzenlenmesi ve erişimin engellenmesi, hepsi bundan dolayı geliyor. Maalesef, tekniğin dışında olan kişiler Internet'ten gelen bilgilerin nasıl kapatma konusu olduğunu bilmiyorlar. Aklınızda kalsın diye sizlere biraz bundan bahsedeyim. Çoğunuz biliyorsunuz ki, Internet üzerinden yapılan yayınların kesilmesi için, en başta bu içeriği sağlayanla anlaşmak lazım. Kapatmıyorsa, yapabileceğiniz tek şey, hangi sunucunun üstündeyse, ona söyleyeceksiniz kapat diye. Türkiye'ye bu nereden geliyor; ya ttnet'in hatlarından geliyor, ya başka bir yerden. "Kapat" denildiğinde, gazeteler, radyolar başlıyorlar; "Ufacık bir şey için her şeyi kapatmak mümkün değil." Sadece orayı kapatmak da teknik olarak mümkün değil. Yani bir gazete gibi düşünürseniz, 60'lı yıllarda sansür uygulandığı zaman, bazı sayfalar beyaz çıkardı. Internet'te bu mümkün değil. Internet'te her bir yazıyı tek tek engellemek teknik olarak mümkün değil. O zaman ne yapar; gazetenin tamamını kapatır. Şu anda yaşanan problem bu. Bunlarla ilgili uzun uzun yazmış.

İkinci kısım şu: Başkasına ait bilgilere erişmek, elde etmek, onları başkalarına vermek, onlara menfaat sağlamak gibi, bilgilerin gizliliği, bu bilgilerin ihlal edilmesiyle sınırlı. Şu anda bu 15. Madde, bizim Türk Ceza Kanununda olan; ama bir ... yanlış düşüncesinden dolayı şu anda kapalı. Yani şöyle birtakım hatalar var: Birileri yazıyor tasarımı, ama kanunlaşırken, orada anlamlar değişiyor. Siz, hakkınız olmayan bir sisteme girdiniz ve o sistemde bir şeye baktınız; bu bir suç. Bu girdiğiniz yerden hukuka aykırı olarak veriler topladınız; bu biraz daha katmerli suç. Ondan sonra aldığınız bu bilgileri başkasına verdiniz menfaat karşılığı; bu biraz daha ağır bir suç. Bunu tasnif ettik. Mevcut Yasada bu çok iyi tasnif edilmiş değil. Şimdi tam olarak hatırlamıyorum, ama "Bir sisteme girmiş olmak suç da, kalmış olmak suç değil" gibi ters bir anlamı var.

İkinci olay, burada veri almıyorsunuz, verilerin ve programların bütünlüğünü bozmaya çalışıyorsunuz. Bu daha tehlikeli bir olay. Diyelim ki, bir askeri sisteme girdiniz veya bir bankaya girdiniz, para yerlerini değiştirdiniz; sizin paranız yokken paranız oldu veyahut bir başkasının parası varken parası kayboldu. Bu da bir

suç tabii. Cezaları okumamıza gerek yok.

Mesela, hâlâ Türkiye'de Őunun suç sayılıp sayılmayacağı belli değil: Bugün, elektronik pasajlarına gidin, kredi kartlarını kopya etmek için makine satıldığını görüyorsunuz. Bununla yapılan bir dolandırıcılık var. Kredi kartı çalınıyor yahut bir yerde bulunuyor, o kartı alıyorlar, o kartın manyetik kısmını alıyorlar ve o kişinin hesabından harcama yapıyorlar. Bunun denetlemesi kolay; ama nedense, bu olmuyor. Şöyle olmuyor: Diyelim ki, benzinciye gidiyorsunuz, benzin alıyorsunuz, kredi kartıyla aldığınızda sizin hüviyetiniz soruluyor; ama kartın üstündeki yazanla manyetik Őeritteki ismin aynı olup olmadığına bakılmıyor. Ondan sonra attınız imzayı, kimin imzası olduğuna bakılıyor. Bu tip bir makineyle herhangi bir kredi kartının kopyasını alıp, onlarla hırsızlık yapmak mümkün.

Bunlar Şöyle yakalanıyor: Asıl kredi kartı sahibi yakın zamanda alışveriş yaparsa, kullanıldığı mekân uzak bir yerse... Şöyle söyleyelim: Bir Şahsın kartını kopya ettiniz, Ankara'da alışveriş yapıyorsunuz; ama kredi kartının asıl sahibi o saatlerde başka bir yerde alışveriş yaptıysa, bunun tespiti çok kolay oluyor.

İkinci bir madde, bilişim sistemleri üzerinde işlenen suçlar. Bunların içinde, sahtecilik yapabiliyorsunuz, bilişim ortamından yarar sağlayabiliyorsunuz, banka ve kredi kartlarını kötüye kullanabiliyorsunuz, yanıltarak bilgi toplayabiliyorsunuz, taklit yoluyla yanıltabiliyorsunuz.

Sahte belge düzenlemek amacıyla bilişim sistemine girip silip deđiŐtiren... Mesela, askerlik Şubesine geliyorsunuz, askerlik Şubesinde sizi askerlik yapmış olarak gösterebiliyorsunuz; ama askerlik Őubesindekilerin haberi yok. 5 gün sonra gidiyorsunuz, bir yerde işe baŐlayacaksınız, askerlikle iliŐinizin olmadığına dair kağıt istiyorlar. Bakıyorlar, "Evet, askerliğini yapmamıŐ" diyorlar, çağırılıyorsunuz ve gidiyorsunuz.

Yarar sağlamak konusuna gelince, bankalar güzel bir örnek olabilir. Bilişim sisteminde deđiŐiklikler yaparak, maddi-manevi birtakım avantajlar sağlarsanız, bu suçtur.

Kredi kartları konusundan az evvel bahsettim. Mesela, Şu andaki Kanunda, başkasına ait kredi kartını sokakta bulursanız,

“Bu kartın sahibi kim?” diye sorarsanız sağda solda, başkasının kartını taşımaktan dolayı siz suçlusunuz. Yani akıl kârı bir şey değil, ama böyle.

Bu, bankacılıktan çok kullanılan bir yöntem, başkalarının bilgilerini elde etmek için Türkiye’de çok yaşanan bir olay; “Hesaplarınızda değişiklik yapacağım, lütfen bana bilgi verin” deniliyor. Bu, hâlâ yapılabiliyor.

Taklit yoluyla yanıltmak olayına gelince, bu, kamu kurumlarını taklit etmek yoluyla yapıyor.

Bunların bazılarını hızlı geçeceğim, ama çocuk pornosu ilginç bir olay. Dünyada, bilişim suçları konusunda anlaşılan tek konu bu. Diğer konuların hiçbirisinde anlaşma yok. Yani uluslararası düzeyde, Bilişim Suçları Yasasında tek anlaşılabilen konu çocuk pornografisi.

Hemen ikinci konuya geçelim. İkinci konumuz, kişisel bilgilerin mahremiyeti olayı. Konu şu: Yaşadığımız dünyada, her kuruluş bilgisayar sistemine geçmeye çalışıyor. Yalnız, bunun getireceği sakıncaları bilmek zorundayız. 2000 yılından bu yana yapılan hiçbir şey yok. Bunlar neler olabiliyor? Sizin kişisel haklarınız nedir? Bunların hangilerinin açık, hangilerinin kapalı olması gerekiyor? Kredi kartını kullandığınız zaman, kredi kartı yoluyla sizin bütün alışveriş alışkanlıklarınızı ve günlük hayatınızı takip edebiliyor. Eğer bunları bir zapturapt altına almazsanız, her şey ortaya çıkar ve bununla çok insan yakalanmıştır. Bu insanlar bazen iyi, bazen kötüdürler. Çok dikkat edilmesi gereken noktalardan bir tanesi bu.

Telefon aynı şekilde. Bugün sabit telefonla veya cep telefonuyla, sizin hangi saatte nerede olduğunuz tespit edilebiliyor. Aşağı yukarı 100 metre doğrulukta nerede olduğu biliniyor. Bu da kötüye kullanılabilecek olaylardan bir tanesi. Ama şu da yapılıyor: Özellikle uyuşturucu ticareti yapanların takibi için, izin bile almaksızın konuşmaları dinlenebiliyor. Suçluları yakalamak için kullanılıyor, ama aynı şeyler kötüye kullanılırsa da... Mesela, arayan numaranın görünmesi olayı var. Amerika’da, “Arayan numaranın kim olduğu resmi olarak görülecektir” diye kanun çıkarıldı. Bize hiç kimse, “Telefon numaralarının görünmesi iyi mi, kötü mü?” diye sormadı, pat diye kanun çıktı. Şu anda 100

binden fazla vatandaşta her türlü bilgi var, yani sizin etnik kökeninizi çıkartabiliyor. Şu andaki kullanılan yöntemde, basit bir insanın, sizin vatandaşlık numaranıza bakarak sizin etnik kökeninizi bulması mümkün. 1774 sayılı bir Yasa var; bu da ikamet bilgilerıyla ilgili. Bu bilgilere de muhtarlar ve karakollar sahip.

Sonuçta, bilişim ortamında bulunan verilerin güvenliğini sağlayamazsanız, yararından çok zararı olacağı açık.

Internet bankacılığı bizde 10. yılını doldurdu. 10 yıl boyunca ciddi problemler yaşandı. Şu anda en çok yaşanan şey şu: Sizin parolanız bir şekilde öğreniliyor. Şu yeşil suçlu, şu sarı suça ortak oluyor, ama ortak olduğunu bilmiyor. Adam, “500 lira kazanmak istiyor musun?” diyor. Diğeri, “Nasıl kazanacağım?” diyor. “Bana bir banka kartı vereceksin, parolasını söyleyeceksin, biz sana telefon ettiğimiz zaman bankayı arayıp, ‘Ben, cüzdanımı çaldırdım. Parolam cüzdanımın içinde’ diyeceksin” diyor. Bu kartı alan kişinin hesabına, masum insanların hesabına paralar aktarılıyor. Parayı nakde çevirebilmek için, ATM’den parayı çekmek. Ondan sonra kuyumcuya gidiyorsunuz, “Yarın bir düğümüz var, biraz ziynet eşyası alacağız” diyorsunuz. Diyelim ki, 30 bin lira tuttu. Cebinizde bu kadar paranız yok. “Sen bana hesap numaranı ver, havale yapayım” diyorsunuz. Kuyumcu da “Peki” diyor. Gidiyorsunuz, havale yapıyorsunuz. Aynı şeyi cep telefonu üzerinden yapıyorlar. Bu senaryoyu mahkeme olaylarında görebiliriz.

Bu biraz daha karmaşık. Bu, hâlâ üzerinde çalışılan, tam çözülememiş bir olay. Siz bankaya bağlı olduğunuzu zannediyorsunuz, ama bankaya doğrudan bağlı değilsiniz; aradaki adam üzerinden bağlantı yapıyorsunuz. Aradaki adam hiçbir şey yapmıyor; sizden gelenleri bankaya, bankadan gelenleri size gönderiyor. Siz, havale yapmak noktasına geldiğiniz zaman, sizin bütün paralarınızı, her şeyinizi öğrenmiş oluyor. Bu, çok zor çözümü olan, bir-iki bankanın çözebildiği bir problem. Yani şu anda Türkiye’de yaşanan bu ve buna benzer iki tane problem var banka soygunuyla ilgili. Ama şunu söyleyeyim: Türkiye’de banka soygunu önce ufak tefek Internet kahveleri yahut da bilgisayar satıcılarıyla yapıldı, daha sonra Rus mafyası bu işe girdi, yani uluslararası bir hedef haline geldi.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

PANEL YÖNETİCİSİ- Değerli hocam, teşekkür ederiz. Biraz uzunca bir sunum oldu; ancak, böyle bir girişle başlamak istedik.

İkinci konuşmacımız Sayın Necdet İcil.

Buyurun Sayın İcil.

NECDET İCİL (Doğu Akdeniz Üniversitesi)- Değerli katılımcılar; Doğu Akdeniz Üniversitesinde görev yapmaktayım. Aynı zamanda da Başbakanlık Kamunet Üst Kurulu Üyesiyim.

Bilgi toplumunun açıklamasını yazmadım, ama bilgi toplumu olmanın gerektirdiği bazı şeyleri kısaca açıklamak istedim. Avrupa Birliği bilgi toplumuna geçerken, sadece bilgi güvenliğine geçmemiştir; bunlara uygun kural ve düzenlemeleri yaparak geçmişlerdir. Bu kurallar ve düzenlemeler yerinde olduğu müddetçe bilgi toplumuna doğru gitmemiz daha sağlıklı olacaktır. O yüzden, şu anda Avrupa Birliğinin uyguladığı 25 tane yasanın birkaçını burada ifade ettim. En önemlisi, kişinin bilgi edinme hakkından başlayıp, Kişisel Verilerin Korunması Yasasına, Elektronik İmza Yasası, Arşiv Yasası, Telif Hakları Yasasına kadar birçok yasa vardır. Eğer yasal düzenlemeler geride kalırsa, o zaman kaos olur. Kaosun gerçek nedeni, bu düzenlemelerin zamanında yapılmamış olmasıdır.

Avrupa hukukuna baktığımızda, kişisel hak ve özgürlüğün ön planda olduğunu görüyoruz. Birey ön plandadır. Ama bildiğimiz gibi, özgürlük sınırsız değildir. Her bir bireyin özgürlüğünün bittiği yerde diğerlerinin özgürlüğü başlar veya tam tersi. Yani hiçbir bireyin bir başkasının özgürlüğüne müdahale etme hakkı bulunmamaktadır. Kişisel hakları da vardır aynı zamanda, kimlik hakkı vardır, kişisel bilgisine erişim hakları vardır, mülkiyet dediğimiz hakları vardır ve bir bilgi edinme hakkı da vardır. Her türlü şeyin bilgisini elde etme hakkı; devletten, idari kurumlardan, bilgiyi üretenden bu bilgiyi edinme hakkı kesinlikle vardır. Bilgi edinme özgürlüğü şu anda dünyada beşinci özgürlük diye tanımlanıyor.

Bilgi teknolojisi, ağların gelişimi 1990'dan sonra gelişti. Yani 18 yıllık bir geçmişi olan bilişim teknolojisi karşısında hukukumuz maalesef oldukça geç kalmıştır. Bilişim hukuku tamamıyla apayrı bir konudur. Bu apayrı konuda hukuk fakültelerimiz yeterince

eleman, yeterince uzman yetiştiremediği için, maalesef çok dar bir çevreyle Türkiye bu teknolojiye ayak uyduracak, bu teknolojiyi sınır altına alabilecek, bireyi bu teknolojiden koruyabilecek kural ve düzenlemeleri çok geç yapabilmektedir. Bilişim Hukuku konusunda Bilişim ve Hukuk dergisini çıkaran Ankara Barosunu tebrik ederiz. Türkiye’de bir ilk.

Hukuk biliminin altında yepyeni bir bilim dalı oluşması gerekmektedir hukuk fakültelerinde ve her türlü teknolojiye bakabilecek, teknik ekiplerle çalışabilecek bir alt anabilim dalı olarak bilişim hukuku oluşturulması gerekmektedir. AB’de, Eu Information Society Legislation Bürosu, 100-150 kişinin çalıştığı bir büro. Daha teknoloji gelmeden önce, teknolojinin üretildiği yerlerde teknolojinin gereklerini ve getirilerini görüp, ona karşı hemen düzenlemeler yapıyor.

Kişisel hakların ihlali, başkası adına mail adresi alma ve kullanma, kişiye özel mail’i okuma, kişiye ait sisteme girme, bilgi okuma vesaire. İnternet’in getirdiği her türlü tehdit şu anda kişisel hakları ihlaldir. Buna uygun idari düzenlemeler zaten yapılmaktadır uluslararası alanda. Bunu engellemek mümkün müdür? Engellediğimiz takdirde, karşılığında ne yapıyoruz yasal olarak insanlara veya ne yapacağız?

Kuzey Kıbrıs’taki durumu anlatmak istiyorum biraz. KamuNet 1998’de kurulmasına rağmen, BT yasalarına 2001 yılında başladık biz. Esasında biz de geç başladık çalışmaya, çünkü diğer doneleri elde etmemiz biraz geç oldu. 2003 Annan Planı içerisinde 650 sayfalık BT yasaları vardı. Geçtiğimiz yıl Bilgi Edinme Hakkı, Kişisel Bilgileri Koruma ve Elektronik İmza yasalarını çıkarttık.

Şahadet Yasasında, bilgisayardan çıkan veya bilgisayardan elde edilen veriler veri kabul edilmiyordu mahkemelerde. Biz, elektronik ortamda çıkan verilerin de delil olarak kabul edilmesi için Şahadet Yasasında düzeltmeler yaptık.

Hazırlanacak yasa taslakları, Elektronik Haberleşme Yasası, Bilişim Suçları Yasası. Telif Hakları Yasamız maalesef çok eski. Bu nedenle çok sıkıntı çekiyoruz. Ulusal Arşiv Yasası oldukça önemli. Bunlar Bilgi Toplumu ve İnternet kullanımı açısından çok önemli yasalar. Elektronik Yönetim yasası da önemli. Bazı ülkelerde var.

Bilişim suçları Internet'i kısıtlayarak önlenabilir mi?

İlk soru bu. Bu soruya bir türlü cevap alamıyoruz, Internet kullanıcıları da alamıyor. Bilişim suçlarını nasıl engelliyoruz? Bugün benim Üniversitemde üç tane ayrı hattım vardır Internet'e bağlanan. İki hattım Türkiye'ye bağlı olduğu için bazı kapanan sitelere girilemiyor, diğer hattımdan girilebiliyor. Kısıtlamayla ne kadar bilişim suçlarını önleyebiliriz? Gerçekten bu konuda bir soru işareti var.

İkinci soru Siteyi kapattığınızda, diğer yararlı bilgilerin de bulunduğu bu site ne olacak? Bu konuda da hâlâ daha soru işaretleri var. Bir kitap yasak diye kütüphane kapatılır mı?

Üçüncü soru, cezayı kesen bilişim bilgisine sahip mi; yani kapatan kişi neyin kapattığının farkında mı? Bu konuda biraz soru işaretlerim var. Bilişim bilgisi, istenilen şeyin ne olduğu konusunda gerçekten bazen sorunlar çıkıyor. Belki de henüz yeterince eleman olmayışından kaynaklanıyor. 5 milyon kullanıcıdan bahsediyoruz.

Suç ve cezaya geldik. Belki de suçu eğitimle engellemek de mümkün. Biz, belki yeterince eğitim vermiyoruz. Çocuk pornosundan bahsediyoruz. Peki, ailelere eğitim verdik mi çocuklarını nasıl eğiteceklerine dair? Öğretmenlere böyle bir eğitim verdik mi; hayır. Beyaz Saray'ın sayfasına girdiğinizde ilk gördüğünüz sayfada cyberethics konusu yer alır. Hiçbir yerde, hiçbir sayfamızda, bunları elde edecek, bunu eğitimle elde edecek bir tek sayfamız yok maalesef. Aile bakanlığı sayfası gibi bir sayfa yok. Kamu personeli bu konuda ne kadar eğitiliyor, o da ayrı bir soru işareti.

5651 sayılı Bilişim Suçları Yasanın tanımlarını görüyorsunuz burada. AB metninde tanımlar 4 adet, 5651 sayılı yasada 15-16 adet. Konvansiyon bütün ülkelerin iç hukukunda kendi düzenlemelerini yapmasına izni veriyor. Bu, yanılmıyorsam 4 sayfalık bir yasa. Hem AB, hem ABD ülkelerinin ortak konvansiyonu. Ama içeriğinde yasaklayıcı bir anlayış yok.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

PANEL YÖNETİCİSİ- Teşekkür ediyoruz.

Aslında çok güzel sorular da soruldu. Aslında panelin bu anlamda rayına doğru girdiğini düşünüyorum. Gerçekten bilişim suçlarını

Internet'i sınırlandırarak önleyebilir miyiz?

Şimdiki konuşmacımız, İstanbul Emniyet Müdürlüğünden değerli bir katılımcımız. Dinçer Ay, bu konuda yaşanmış olaylar üzerinden bir sunum gerçekleştirecek sanırım.

Buyurun.

DİNÇER AY (İstanbul Emniyet Müdürlüğü)- Konuşmama başlamadan önce, bu organizasyonu sağlayan herkesin eline, koluna, beynine sağlık diyorum. Hakikaten çok isabetli bir çalışma. Burada örnek olaylarla biraz daha, bazılarının güleceği, bazılarının sevinebileceği, bazılarının “”Internet'i acaba iptal mi edelim?” diyeceği, bazılarının da “Internet çok faydalı” diyebileceği; ama neticede, hepimizin bir şeyler alabileceği bir sunum hazırlamaya çalıştım size.

Anlatacağım konular, öncelikle bireysel anlamda dikkat edeceğimiz hususları; daha sonra aileyle ilgili, çocuklarınızla ilgili alabileceğiniz tedbirleri; son olarak kurumsal olarak ne gibi almamız gereken tedbirleri kapsamaktadır. Çünkü bize gelen müracaatlarda şunu görüyoruz: Internet üzerinde gerekli tedbirleri almazsanız, çok büyük zararlara uğrayabiliyorsunuz. Ancak ufak tefek püf noktalarla bu zararlardan kurtulabileceksiniz.

Okula giden bir çocuğunuz varsa, eve Internet almak zorundasınız. Eskiden biz, kütüphanelere gidiyorduk ödev hazırlamak için, fakat şimdi durum farklı; öğretmenler ödev verirken, “Internet'ten şu konuyu araştırın, getirin” diyor. Öğrenci onları araştırıyor, geliyor. Tez hazırlayanlar, bilimsel çalışma yapanlar interneti kullanmak zorundalar. Geçenlerde bir sempozyuma katılmıştım. Doktorasını sırf Internet'ten topladığı şeylerle yazanlar, tezlerini Internet'ten topladığı kaynaklarla yazan arkadaşlarımız var. Dolayısıyla internet vazgeçilmez bir unsur haline geldi ve bunu kullanacağız. Internet'le yaşamayı öğreneceğiz.

Benim anlatacağım her olayla ilgili onlarca müracaat var; o şekilde değerlendirin. Diyelim ki, şirketiniz var; gıda imalatında olabilir, başka bir konuda olabilir, birtakım formülleriniz var. Bilgisayarınızda depoluyorsunuz bunları ve size rakip bir şirket var; şirket, sizin elinizdeki bu verileri almak istiyor. Hepinizin

aklından şöyle şeyler geçiyor: “Bunlar bir hacker bulurlar, hacker’dan bizim sistemimize girerler, oradan bilgisayarımıza girerler” filan diye düşünüyorsunuz, ama böyle olmuyor genelde. Genellikle sizin şirketinizden bir eleman temin ediyorlar. Bir bilgi işlem elemanını asgari ücretle bulmak çok zor, genellikle dolar usulü çalışanlar ve sayıları azdır. Dolayısıyla, bu insanları bulmak, çalıştırmak ve kontrol altında tutmak çok zordur.

Firmanın yaptığı şey şu: Mesela, 2 bin dolara bulacağınız bir elemanı, A şirketindeki bilgileri almak için kullanacaksınız; diyorsunuz ki, “Git, oraya 500 dolara işe başla. Ben sana 1500 doları vereceğim. Burada bir ay çalışacaksın, bir ay neticesinde onların güvenini sağladıktan sonra tüm verilerini bana getireceksin.” Şahıs gidiyor o şirkete, A şirketine, “Ben bir bilgi işlemciyim” diyor. “Ne kadara çalışırsın?” diyorlar, “Asgari ücretle çalışırım” diyor. Firma diyor ki, “Çok iyi. Ben bu elemanı alayım, bu işyerine koyayım.” Alıyor elemanı, işyerine koyuyor. Bir ay çalışıyor, bilgisayarları kuruyor, format atıyor, virüs programlarını filan kuruyor. Sizin güveninizi kazandıktan sonra, her türlü bilgiye ulaşan ofisi veriyorsunuz şahsa. Bir gün gidiyor, sizin yıllarca biriktirmiş olduğunuz know-how’larınızı veya müşteri portföyünüzü alıyor ve sizden ayrılıyor. Bu verileri diğer firmaya veriyor ve karşılığında 1500 dolar alıyor. Diğer firma birden sizin ürünlerinizin aynısını yapmaya başlıyor ve siz de ispat edemiyorsunuz ne yazık ki aynı ürün olduğunu. İçinde ufacık bir formülle bir şeyi değiştirdiği zaman, patentini almış olsanız bile, “Bizimki farklıdır, aynı değil” diyor.

Diyelim ki, bir yerde çalışıyorsunuz; bilgisayarınızdan sizin şifrelerinizi vesaireyi almıyor. Genellikle herkes bilgisayarındaki şifresini, çocuğunun ismi veya doğum tarihi, tutmuş olduğu takımın ismi veyahut basit şifreler koyuyorlar. Daha karışık şifre oluşturanlar da unutmamak için küçük bir kağıda yazıyor, ajandasında filan taşıyor. Dolayısıyla, sizi e-postanıza girebiliyor.

Şifre ele geçirmek için kullanılan farklı yöntemler mevcut örneğin alışveriş yapıyorsunuz; pizzacı geliyor, pizzayı getiriyor size, kredi kartınızı veriyorsunuz. İnternet’ten alışveriş yapabilmek için, kredi kartınızın ön tarafında bulunan son iki haneli rakam, son kullanma tarihi ve arkasında üç haneli rakam olacak. Geliyor pizzacı, sizin kredi kartınızı alıyor. Pizzacının orada ezberlediği

8 tane rakam, bir de arkasındaki 3 tane rakamı kafasında tutuyor, cep telefonun yazıyor. Sizden ayrılır ayrılmaz hemen gidiyor, Internet cafe'den, Internet üzerindeki herhangi bir alışveriş sitesinden, bir kargo şirketinin adresini göstererek veya herhangi bir adres veriyor. Daha sonra kargo şirketine gidip diyor ki, "Ben, şu adreste oturuyorum. ismim de bu."

Anlatmış olduğum olaylar tamamen hacker'ların, bilgisayar korsanlarının dışında, tamamen kişilerin ihmalleri neticesinde olan şeyler. Kredi kartınızı veriyorsunuz yemek yedikten sonra, gidiyor şahıs, kredi kartını silipten çekiyor, tamamen kredi kartınızdaki bilgileri ele geçirebiliyor veya bankamatikten para çekmeye gidiyorsunuz, para çekmeye gittiğinizde müşteri numarasına bakıyorlar, oradan bilgilerinizi alabiliyorlar veyahut bankamatikte işlem yapıyorsunuz. Kartınızın girdiği yere encoder cihazı yerleştiriyor. Kart bilgilerinizi kopyaladığı gibi, şifrelerinizi girdiğiniz yerde aynı şekilde bir panel yerleştiriyor, siz şifrenizi oraya giriyorsunuz, akşamleyin yüzlerce kart bilgisi şahısta oluyor. Bunlar tamamen kişilerin dikkatsizliklerinden faydalanan dolandırıcıların elde ettiği bilgilerle işlenen suçlar.

Tamam, Internet Kanunumuz yeni çıktı, birtakım eksikliklerini eleştiriyoruz; ancak, 2005 yılındaki olay sayısı 400 civarındaydı. Her yıl ikiye, üçe katlanarak gidiyor bu sayı, yani olay sayısı. İstanbul için konuşuyorum. Şu an 2 bini geçtik bize gelen olay sayısı olarak. Bu şekilde binlerce olay oluyor. Bunun sebebi, bu alandaki boşlukların çok olması filan değil; bu alanlarda artış oluyor, ama mektupla tehdit etme oranları sifıra indi mesela. Telefon açıp hakaret etme olayları çok aza indi. Suçlar artık kılıf değiştirmeye başladı. Yani birisi gelip sizin evinizden cep telefonunuzu çalmıyor; ama sizin şifrenizi çalarak, sizin şifrenizle, kart bilgilerinizle cep telefonu alıyor. Birisi size tehdit mektubu atmıyor; ama sizinle ilgili olarak, size mail atıyor ya da bir web sitesi açıyor, sizin hakkınızda olur olmadık şeyler yayınlıyor. Biz de bunları değerlendirirken, bilişim suçlarında sanki bir artış gibi oluyor.

Artış olmasının diğer bir sebebi de, teknolojiye kolay erişebilmek. Oturduğunuz yerden, hiç kimseye zahmet etmeden, binlerce kişiye birden haber ulaştırabiliyorsunuz. Suçların niteliği değişince, önceden sokakta hırsız ararken, yani suç alanınız

sokaklar olurken, artık siber alanlara kayıyorsunuz ve böyle bir alan ortaya çıkıyor.

Mesela, evinizde bilgisayarınızı kurdunuz, çocuklarınız bilgisayar kullanıyorlar. Biz şunu diyoruz: Tamam, mutlaka çocuklarınıza bilgisayar alın, hatta kurslara gitsinler; ama bilgisayarları kullandıkları zaman, onları takip edin anne ve babalar olarak. Bunu söylemek kolay, 6 yaşındaki çocuğun şifre çaldığını biliyorum. Yine 8 yaşındaki çocuğun kimlik değiştirerek başkalarını tehdit ettiğini biliyorum. 11 yaşındaki çocuğun Bursa'daki bayanı İstanbul'a buluşmak için getirttiğini biliyorum. Kendisi gitmedi olay yerine, ama... Bayan, "Yetişkin gibiydi konuştuğu cümleler filan" diyor. (Gülüşmeler)

Siz, istediğiniz kadar filtre programı kurun, istediğiniz kadar değişik programlar kurun, girmek istediği siteye giriyor insanlar. Çünkü bilgisayar artık yeni nesilde çok ileri seviyede biliniyor. Tek çekindikleri nokta var; bir, bilgisayar ekranını herkesin görebileceği bir şekilde yerleştirin, mümkünse salonda, kendi odasında da girince direkt ekranı görecektir şekilde. Web kamera kullanımı da mutlaka sizin bilginiz dahilinde olsun.

Örnek olaylar anlatıyorum yine. 17 yaşında bir kız, arkadaşıyla konuştuğunu sanıyor. Arkadaşı, "Babam sutyen aldı. Bir sürü sutyen getirmiş. Bunları dağıtacağız arkadaşlara. Sen kaç numara giyiyorsun" diyor. "Bilmiyorum ki" diyor kız. "Soyun, ben bakarım. Üstüne göre sana vereyim" diyor. Kız soyunuyor, görüntüleri kaydediyor ve daha sonra diyor ki, "Ben erkeğim." Bir hafta boyunca kıza İnternet'te istediğini yaptırmış. "Eğer bunları yapmazsam, bunu şuraya göndereceğim, buraya göndereceğim" diye tehdit etmiş. Kız, yemeden içmeden kesilince, anne-babası, "Kızım, ne oldu?" filan diyor, o şekilde çıkıyor ortaya. Olay bize intikal etti ve şahsı bulduk. Mağdur İstanbul'daydı. Bizim şüphelimiz Erzincan'da çıktı. Şüpheli İnternet kafede suçüstü yakalandı.

Diğer önemli konu ise İnternet'te chat olayıdır. Eğer İnternet'iniz varsa, bilgisayarı açar açmaz hemen messenger sayfası açılır ve konuşmalar yapılır, ondan sonra işe başlanır. Bu, artık âdet olmuştur. Bazıları işyerine gelince gazete haberlerini okur, bazıları mail'lerine bakar.

İşin enteresanı şu: Teknoloji o kadar gelişti ki, siz sanıyorsunuz

ki, karşınızda bayan var. Sadece resimle kandırmıyorlar sizi, erkekleri kandırmak için görüntüler var. Bunu çok rahatlıkla internette bulabilirsiniz. Erkek sanıyor ki, karşısında bayanla sohbet ediyor. Bayanın da değişik görüntüleri var. Mesela, birinci görüntü normal yazma görüntüsü, ikinci görüntü üstünü soyunma görüntüsü, üçüncü görüntü alt taraf soyunma görüntüsü, dördüncü, beşinci... Siz tahmin edin sonraki bölümleri. Her kesimden birçok kişinin başına geldi. (Gülüşmeler)

İşin enteresanı, web tasarımcısının başına geldi. Zaaflarınız varsa -ki, erkekseniz zaafınız vardır- kandırılabilirsiniz. (Gülüşmeler)

Mesela, bir doktor örneği var. Masanın üzerine çıkmış... (Gülüşmeler)

Bu, herkesin başına gelebiliyor.

Daha sonra biz, şahısları bulduk. Şahıslar nereden çıktı, bilin bakalım. Bunu yapan bir bilgisayar mühendisi filan değil, 17 yaşındaki bir çocuk. Urfa Siverek'ten çıktı şahıs. Urfa Siverek'te 90 küsur tane Internet cafe var. Diyor ki, "Beyefendi, senin bende görüntün var; ister 20 bin kontör gösterirsin, istersen ben Internet'e veriyorum. İnanmıyorsan, buyur, izle." 20 bin kontörü verip kurtulsa, tamam, "Lanet olsun" diyecek; ama ardı arkası kesilmiyor. Operasyonun detaylarına girmeyeceğim. Biz, oraya üç şahıs için gitmiştik. Baktık, oradaki tüm Internet cafe'lerde kontör satılıyor. Mesela, 100 kontör ne kadar şimdi; 15 YTL filan civarında olması lazım. Orada 1000 kontörü 20 YTL'ye alıyorsunuz ve orada yaşayanların birçoğu Internet cafe'den kontör alıyor. Bütün Internet cafe'lerde hazır görüntüler var; sarışın, esmer...

Diğer dolandırıcılık olayı ise; sizin telefonunuzu biri çaldırıp kapatıyor, arıyorsunuz, "Bilişim suçlarından arıyorum. Sizin telefonunuz Sizi göz altına alacağım. Siz suçlusunuz. Lütfen, hatta kalır mısınız?" diyorlar. Suriye vatandaşlarına yapıyorlarmış bunu. Suriye'deki vatandaşları arıyorlar, "Hatta kal" diyorlar. 4 saat hatta kaldığı zaman, aran-kazan'dan kazandığı kontör miktarı artıyor. Daha sonra ilgili savcılıklara, kurumlara yazdık, "Aran-kazan" kampanyası bir ara iptal oldu. Bu sefer şuna başladılar: "Biz bunu yapacağız. Turkcell'e ücretsiz yapıyoruz, ama Telsim'le anlaşmamız yok. Siz, bize 10 tane 250'lik Telsim kontörü gönderin."

Beyefendi, “Param yok” diyor. “Kredi kartıyla al” diyorlar. En sonunda diyor ki adam, “Yahu, ne biçim polissin kardeşim! Polis böyle iş mi yapar!” diyor.

Yüzbaşının bir tanesi 9 milyarlık kontör almış bu şekilde. Artık marketteki çocuk, “Ağabey, bu normal bir şey değil” demiş.

Hakikaten, bu işi yapan şüpheliler arasında okuma-yazma bilmeyen adamlar var; yüzlerce sim kart, 10 tane adam telefonun başında. Baz istasyonu Suriye’yi gösteriyor, daha fazla yazsın diye. İlegal bu kazançları ile ev yaptıranlar, araba alanlar var.

İnternet’te en çok karşılaştığımız olaylar, tehdit, hakaret, kişisel bilgilerin ele geçirilmesi.

Şunu da anlatayım size: Mesela, çocuk pornografisiyle ilgili birçok operasyon yaptık. 2006 yılında 70 tane operasyon yapıldı. Bizim ülkemiz diğer ülkelere göre bu konuda gayet iyi. Operasyonlarımız gayet güzel geçti. Ben, FBI’yla da çok çalışma yaptım, Alman polisiyle de operasyon yaptık. İnceleme yöntemleri vesaire bizimkiyle aynı. Nihayetinde, Windows XP dünyanın her yerinde aynı. Dolayısıyla, bilişim suçlarıyla mücadelede teknoloji bakımından biz geride değiliz.

Şu sıkıntımız var: Sayımız ne kadar? Yani tamam, İstanbul’da bu işte bir yer var; ama Çorum’daki adam ne yapacak? En kısa zamanda bu sorunların giderileceğinden eminim. Şu an için geçici olarak bölge merkezleri oluşturuldu. Bu konuyla ilgili bir müracaat geldiğinde, bölge merkezlerinden neticeler geliyor, bu işlemler takip ediliyor.

Trojen’in nasıl çalıştığını anlatacağım. Trojen basit bir yazılım. Diyelim ki, size birisi resimlerini gönderiyor. “Tanımadığınız mail’leri açmayın” filan diyoruz ya, gönderen bayan olunca genellikle açıyor karşı taraftaki erkekse. Mail’i açarken bilgisayar diyor ki, “Virüs tehdidi yoktur.” Virüs programı size özel yazılmışsa, genellikle tanıyor virüsü. Bu gerçek bir olay. “Bu dosyayı açmak mı, kaydetmek mi istiyorsunuz?” diyor bilgisayar. Bilgisayarınız Trojen’i yedi. Bu şahıs messenger’a girmiş. Bu şahsın Beşiktaşlı olduğunu tespit ediyoruz, çünkü bir sürü bilgisi var. Bir defa, hangi sitelere girdiğini görebiliyorsunuz, buradan hangi konuları araştırdığını görebiliyorsunuz. Zaten bunları bildikten sonra, az

çok adamın karakterini filan çıkartabiliyorsunuz.

Bakın, bunlar konuşma metinleri. Adam diyor ki, “Parayla ... karı bulamıyorduk.” Öbürü de diyor ki, “Ben buldum gibi. Evleneceğiz. 5 yıldır birlikteyiz. Çok güzel değil, ama önemli değil zaten. Çirkin değil de, boyu biraz kısa. Olsun. Evden çıktığımda gözüm arkada kalmaz.” (Gülüşmeler)

Bu da başka bir şahsa ait. “Geldim bir tanem, evdeyim. Kamera var, değil mi? Canım benim, eğlenceye gidiyor muyum bu gece, izin var mı? Zaten gitmiyorum bebeğim. Çiğ köfte yapalım” diyor.

Bakın, kredi kartı bilgilerini görüyor musunuz? Şu son kullanma şeyi, arkasındaki üç haneli rakam. Dolayısıyla, bu kredi kartı bilginiz de o şahsın eline geçebiliyor. Adamın girmiş olduğu siteleri görüyorsunuz. Alışverişler filan yapmış. Tabii, kurumsal bakımdan alacağınız tedbirler filan var.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

PANEL YÖNETİCİSİ- Biz teşekkür ediyorum.

Dördüncü konuşmacımız, Sayın Cem Polatoğlu. Kendisi, Garanti Bankası Mağdurlar Derneği Başkanı. Bize biraz mağdurların cephesinden bakmaya çalışacak.

Buyurun Sayın Polatoğlu.

L. CEM POLATOĞLU (Garanti Bankası Mağdurlar Derneği)-Merhaba. Hepiniz hoş geldiniz. Hepiniz benim için geldiniz diye düşünüyorum.

2004 kriziydi, nisan ayı, İnternet bankacılığını yeni kullanmaya başlamışız.

Turizmcyim. Bu arada, Kahire’de bir ofisimi var; orada da İnternet bankacılığını kullanıyoruz. Daha gelişmiş bir metotları var; örneğin, e-kart kullanıyorlar. Bir aparat var; e-kartınızı içine sokuyorsunuz, kredi kartı şifrenizi giriyorsunuz, banka sizi görüyor karşı taraftan ve size işlem yetkisi veriyor. Daha sonra bankanın şifre ve parolasını giriyorsunuz ve tüm bankacılık işlemlerini yapıyorsunuz. Bunu inceledim ben, hiçbir bankada böyle bir sistem yok. Bir tek banka da vardı, o da çok zayıf bir bankaydı; Koç Bank. Bir tek Koç Bankta vardı; ama kimse Koç Bankla çalışmıyordu ve opsiyonlu, 200 bin lira para bile koyamıyorsunuz. O yüzden,

şifreni, parolanı bilen herkes oturup girer. Nitekim, 21 Nisan 2004'te bankanın aldığı en büyük önlem, belli bir miktarın üzerinde havale veya EFT yaparsan, cep telefonuna mesaj geliyor. Bu bakımdan, bankanın çok güvenli olduğunu söylüyorlar, ilanları da böyle; "En kolay girilebilen Internet sitesi." Reklam bu şekilde. Hacker'lar da girdi bu bankaya, 3-4 milyarım çalındı. Bankama telefon açtım, çünkü cep telefonuma mesaj geldi. "Savcılığa gitmeniz lazım, prosedür böyle" dediler. Yahu, sen bul kardeşim, benimle çalışıyorsun sen. "Önce savcılığa gidip faks çekmeniz lazım, ondan sonra durdurabiliriz" dediler. Şaka gibi. "Peki, param nereye gitti?" dedim, "Bilmem ne şubesine gitti" dediler. Gittim, EFT yaptığı bankayı buldum şahsi çabalarım ve o bankadan, beni hiç tanımayan bankadan hesabı buldurttum; yani para çekilmeden durdurttum. Faks çektim, bankama gittim, "Demıştim ben size. Olmaz böyle" dedim. Müdür odasındayım, bir saat geçti, müdür bir türlü gelmiyor. Artık patladım, "Ne oldu param? Geliyor mu, gelmiyor mu? Gelmiyorsa gideyim, yarın gelsin" dedim. "Size söylemeyi unuttuk; sizin paranızın sadece şu kadar miktarı bu bankaya gitmiş, gerisi öbür bankaya gitmiş" dediler. Benim param gitti. Çok az bir kısmını öbür bankadan kurtarabildik, büyük bir kısmı hacker tarafından alındı.

Mahkemede bilirkişi atandı, üç tane atandı, ikisi bankacı. "Hâkim bey, itiraz ediyorum" dedim. Benim babam demiryolcu. Demiryolu aleyhine bir dava açsanız biriniz, benim babam da burada bilirkişi olsa... İtiraz ettik, değiştirdiler. Niye iki bankacı atadılar? Niçin diye araştırdık; o bankaya iş yapan bir şirkete yazılım veren bir şirketle çalışıyorlar. Tabii, kaybettim davayı. 4'te 1 beni haklı gördüler. Sanki trafik kazası yapılıyor da... Şu an temyizde devam ediyor 2004'ten beri.

Daha sonra bir yahoo grup kurdum; sanalbankamağdurları.com. diye bir sitemiz oluştu. 10 gün geçmedi, 3 bin 500 mağdur olduğunu anladık. Bir tek ben zannediyordum, 3 bin 500 kişi birden çıktı. Tabii ki, insanlar birtakım yardımlar istiyorlar.

Bizim tespitlerimize göre, şu anda 100 binin üzerinde Internet bankası mağduru var. Sizin bir arkadaşınız katıldı toplantımıza, Zafer bey. 1 milyon Internet bankası müşterisi olan bir bankanın yetkili kişisi orada itiraf etti, kayıtlarda vardır; "Mudilerimizin yarısı ..." Bunları bağırup çağırıyoruz, basında

yazamıyorsunuz. Bana her cuma sistematik olarak, İstanbul'un bütün Cumhuriyet savcılıklarından, saat 15.30'da memur arkadaşlar gelir. Niçin; savcılıkta ifade vermem için. Fakat bu mücadele devam edecek, ta ki Türkiye'de tek bir Internet bankası mağduru veyahut da kredi kartı mağduru kalmayana kadar. Ben de istiyorum ki, kapatayım bu Derneği, bununla uğraşmayayım ve kendi işime bakayım.

Benim anlatacağım aşağı yukarı bunlar.

Sizlerden ricam, hukuksal olarak da, teknik olarak da bunların ele alınması. Sonuçta, Allah bizleri bir daha sizlerin karşısına çıkartmasın.

Bir de özellikle bizim istediğimiz şey, gelişmiş bir ülkeyiz ve halen bilişim mahkememiz yok. Kahire'de var, Tayland'da var, Türkiye'de bilişim mahkemesi yok. Bana bakan hâkimlerin hiçbiri hayatında bilgisayarın karşısına geçmemiş, sadece onu daktilo olarak gören insanlar. Haklılar, yani onların bir kabahati yok.

Bu arada, memur arkadaşlar gerçekten çok iyi. Hiç beklemiyordum. 2004'te ilk karşılaştığımda bilgi düzeyleri hakikaten çok düşüktü; ama çeşitli panellerde sizler gibi değerli arkadaşlara rastladım, hakikaten onların çok değerli insanlar olduğunu gördüm.

Çok önemli bir şey daha söyleyeyim. Beni hac'leyen kişi yakalandı, erkek kardeşi ihbar etti. Minareyi çalan, kılıfını hazırlamış. Bu olayı yapmadan evvel, nüfus kağıdını çaldığına dair gerekli belgeleri toparlamış. Kardeşiyle anlaşmazlığa düşüyorlar ve kardeşinin ihbarı sonucu yakalandı. Gayrettepe'de bir gece kaldı, ertesi gün çıktı. Yani beni hac eden kişi ortada ve ben hâlâ paramı alamıyorum.

Tarihi not edin; 14 Şubat 2007. Bir tek CD'de, bir tek bankaya ait 1 milyon şifre ve parola var. Hacker'lardan birinin bir şifreyi hac etmek için kaç saate ihtiyacı var? Biz, iki saat diye düşündük. 1 milyon şifre için 2 bin küsur seneye ihtiyaç var. Nasıl geldi bu bilgiler; koyun CD'yi, çıkartın. Bundan sonra banka, benim paramı benim çaldığımı iddia etti. Her cuma günü karşımda başka bir Cumhuriyet savcılığından arkadaş görüyorum.

Bir dahaki sefere bu şekilde karşılaşmak istemiyorum. (Gülüşmeler)

Çok teşekkür ederim. (Alkışlar)

PANEL YÖNETİCİSİ- Evet, sanal banka mağdurlarıyla biz de bu şekilde görüşmek istemiyoruz.

Hatırlarsanız, çünkü panelde çok eksik kaldığını düşündüğüm bir nokta vardı. Bilgisayar mühendisliği alanına dair eksikliklerini nasıl tamamlanacağını ve bu yapının içine birliktelik kavramının nereye monte edileceği konusu gerçekten son derece önemli. Gerçekten son dönemlerde hükümetler birliktelik ... oluşturmaya kalktılar. Toplumdaki adalet duygusunun karşılanmasını hizmet olarak yürüten kişiye birliktesi, o zaman, değerli konuşmacılarımızın da bilişim alanındaki suçlara karşılık birliktelik konusuna ve o anlamda da bilgisayar mühendislerinin, kamu kurumu niteliğindeki meslek odalarının nereye konulması konusunda şu anda yapılan yasal çalışmalardaki eksikliklere değinmelerini rica ederek, bu beklentimle birlikte devam etmek istiyorum.

Beşinci konuşmacımız, Sayın Osman Nihat Şen. Kendisi, Telekom Üst Kurulu Daire Başkanlığından.

Buyurun efendim.

OSMAN NİHAT ŞEN (Telekom Üst Kurulu Daire Başkanlığı)- Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sunumumda birkaç hususta değişiklik yaptım. Bir miktar Kanundan bahsedeceğim, belki birkaç cümleyle de gündemdeki birkaç konudan bahsedeceğim.

Bu benim düşüncem, ama birçok kişinin de inandığını zannediyorum: İnsanlığın hizmetine sunulan teknolojilerin herhalde en önemlisi Internet. Internet'in vazgeçilmez olduğunu, ben dahil, birçok kişinin kabul ettiğini zannediyorum. Bir hava örneği var; biraz abartılı, ama o örneği vermek istiyorum duymayanlar için. Internet, hava gibidir; hava olmadığında insanlar ölebilir, ama Internet olmadığında da insanlar ölebilir. Internet'te iyi ve faydalı şeyler olduğu kadar, problemler de var.

Burada bir miktar üzerinde durulması gereken konu, Internet'in nasıl kullanılması gerektiği. Aslında hayatın kendisinden çok farklı değil Internet. Hayatta insanların belirli kuralları vardır sosyal yaşamda; her bulduğunu yemez, her bulduğunu içmez, herkesle

temasa geçmez. İnternet de öyle; yani her siteye bağlanılmaz. İnsanlar, “Ne demek siteye bağlanması?” dediğinde, “Sokakta bulduğunuz her suyu içer misiniz?” diyorum bende. Genelde birçok insan duraksıyor.

İnternet’in kişisel bilgisayarlarda yoğun kullanılmasından sonra çok haklı bir durum ortaya çıktı. Artık bilgiler çok daha transfer edilebilir. Bu güzel bir yanı. Ama bu transfer, çok güzel örneklerde de olduğu gibi, sorunlara da sebebiyet verebiliyor.

Son 10 yıldır Amerika’daki en önemli bilişim suçu kimlik hırsızlığı. Neden kimlik hırsızlığı? Bugün aslında Türkiye’de de az çok anlıyoruz kimlik hırsızlığının niye bu kadar önemli olduğunu. Birçok Türk İnternet kullanıcısı, İnternet’in bazı şeyleri yapmak için güvenli olmadığını düşünüyor. Ama bunu çözmek için bazı yol ve yöntemleri var. Bunun en önemli yöntemi, belki 99’dan bu yana Avrupa’da çok yoğun üzerinde durulan İnternet’in güvenli kullanılması. Bunun yanında, bir de doğru kullanılmasını ekleyelim. Bunların çok önemli olduğunu düşünüyorum. Başkanlığımız, bu konuda 20 Kasımdan bu yana çok ciddi çalışmalar yaptı. Önümüzdeki dönemde buna ilişkin bazı açıklamalarımız olacak.

Peki, kişiler neler yapabilir? Bir defa, kişiler kendilerine ait bilgileri İnternet’e kendi iradesiyle koymamalı. İnternet’le iletişim kurulurken hiçbir bilgi verilmemesi lazım. Bazı kurallar var. İnternet bankacılığını 4-5 yıldır kullanıyorum. Allah’a şükür, şu ana kadar hiçbir şey yaşamadım. Yani kurallar konusunda dikkatli olunması lazım. İnternet hizmetleri kullanılırken dikkatli olunması lazım. Bana göre, İnternet kullanıcılarının en büyük problemlerinden bir tanesi bu. İnternet’te kullandığınız her şey sizin için bir tuzak olabilir. “Hiçbir şey bedava değildir” diye güzel bir atasözü var. İngilizce’de de çok benzer atasözleri var. Yani bir kişi bir hizmet alıyorsa, onun arkasında bir şey olacağını düşünmesi lazım. İnternet filtreleme yazılımları bu kapsamda önemli bir başlık, özellikle çocuklar için önemli bir başlık olduğunu düşünüyoruz.

Buradaki konuların çoğunun farkındalık temelinden yola çıktığını düşünüyoruz. Yani birçok şeyin farkında olmazsanız, bir dereye kapılırsınız, nerede sonlanacağınız hiç belli olmaz.

Önemli bir konu da, gerekli mevzuat düzenlemesi. Burada

belki bir cümlelik bir başlık verebilirim. Necdet bir soru sordu kendi sunumu esnasında, “Kişisel bilgiler konusunda bir mevzuat var mıdır?” diye. Bu da aslında kendi içinde güzel bir konu. 4 yıldır Başbakanlıkta bekleyen yasa tasarısı şu an Meclise gönderildi, Mecliste toplantılar başladı. Yakın bir dönemde, Kişisel Verileri Koruma Yasası da çıkacaktır.

Kanunumuzdan bir miktar bahsedeyim. Çok atıf yapıldı, Kıbrıs’tan Necdet bey de bir miktar bahsetti. Süreci anlatmayacağım da, Kanunla ilgili kısaca bilgi vereceğim. Eğer istenirse, ayrıntılara girebilirim. 5641 sayılı Kanun, 4 Mayıs’ta Mecliste kabul edildi, 23 Mayıs’ta onaylandı. Adı, İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun. Bu Kanun kapsamında, Telekomünikasyon Kurumu İletişim Başkanlığı altında bir İnternet Daire Başkanlığı kuruldu. Başkanlığımız da yaklaşık 6 ay kadar önce faaliyete başladı. Bu Kanun kapsamında şu ana kadar 3 yönetmelik çıktı. Birincisinin Resmi Gazete tarihi 24 Ekim, ikincisi 1 Kasım, üçüncüsü 30 Kasım. Birincisi, erişim ve yer sağlayıcıların faaliyet belgesi almalarına ilişkin usulleri düzenliyor. İkincisi, İnternet kullanım sağlayıcıları, ticari amaçlı İnternet kullanım sağlayıcıları. Üçüncüsü de, Kanunun ana çerçevesi olan erişimin engellenmesi ve içeriğin yayından çıkarılması hususlarını düzenleyen 30 Kasım yönetmeliği.

Hızlıca, ayrıntılarına girmeden, bu düzenlemelerle, kanun ve yönetmeliklerle neler geldi, onlardan bahsetmek istiyorum. Bir, İnternet ortamında hangi suçlardan dolayı Türkiye’de erişimi engelleme yapılabileceğinin çerçevesi belirlenmiş oldu. İki, erişimi engelleme itiraz usulü. Bu belki çok basit gibi gözükebilir; ama Kanun sürecinde, çok büyük bir gazetenin çok önemli bir web sitesine bir engelleme olmuştu da, nereye itiraz edeceklerini bilememişlerdi. Ben canlı şahidiyim. Olayın bir parçasıydık o zaman. Hukuki olarak bu çok önemli bir konu. Usul belirlenmiş oldu. Üçüncüsü, Türkiye için yine çok önemli bir konu. Bu kapsamda aslında üçüncü başlıkta toplantıya katıldık. Geçen nisan ayı başında, Stasbourg’da Avrupa Komisyonunun bir toplantısına katıldık. Avrupa’daki bütün ülkeler, Türkçe’de “Cevap ve düzeltme hakkı” dediğimiz, “İhbar et, haber ver, kaldırılınsın” çerçevesinde bir şey yapmak istiyor; fakat metnin nasıl düzenleneceği konusunda

bir türlü karar birliğine varılamıyor. 5651, içeriğin yayından çıkartılması veya cevap ve düzeltme hakkı konusunda bir çerçeve getirmiş oldu. Önemli bir konu bu. 2001-2002'de Yargıtay'ın bazı içtihatları var. İnternet aktörleri kimdir; hak, sorumluluk ve yükümlülükleri nedir, bunların belirlenmesine ilişkin birçok dava sonuçsuz kalmıştı. Bunlar belirlenmiş oldu Kanunla. İnternet aktörlerinin tutmaları gereken trafik bilgilerine ilişkin düzenlemeler, faaliyet belge alma; İnternet toplu kullanım sağlayıcıları, İnternet cafe'ler, normal İnternet kullanım sağlayıcılar, üniversiteler, kamu kuruluşları, bunların neler yapmaları gerektiği belirlendi. İnternet cafe'ler, Türkiye'de belki yaklaşık 10 yıldır var olan bu olguya ilişkin hiçbir kanuni düzenleme yoktu. Bazı yönetmeliklerde atıflar vardı; ama faaliyet belge almaları, yapmaları gerekenler, sorumlu müdürlerin almaları gereken eğitimler vesaire birçok başlık var. Onlar belirlendi. Türkiye'deki İnternet ortamındaki yayınlarla ilgili de bir İnternet ihbar merkezi kuruldu. Avrupa'da, İnternet ihbar merkezi olmayan birkaç ülkeden biriydi Türkiye. İnternet konusunda herhangi bir hususla karşılaşırsa katalog suçları kapsamında, haber vereceğiniz bir ihbar merkezi. Küçük bir başlık da, sorumlu ve görevlilere, koordinasyonlara ilişkin, Türkiye'de bilişimle ilgili ana düzenleme. Belki bakanlık gibi talepler var da, uluslararası koordinasyon kapsamında koordinasyonda bulunacak birimi belirlemiş oldu.

Bu kapsamda hızlıca bizim sitelerden de bahsedebilirim. İletişim Başkanlığının resmi İnternet sitesi, . Burada, birçok konuda sıkça sorun sorulara cevaplar var. Hiçbir kuruma bize sorulduğu kadar soru sorulduğunu zannetmiyorum; yani binlerce, on binlerce soru soruluyor.

İhbar merkezine birkaç yöntemle, SMS, telefon ve e-postayla ihbarlar yapılabiliyor. Bir de daha sonra İnternet'in güvenliğine ve nasıl doğru ve güvenli kullanılacağına ilişkin istatistiki bilgileri, birçok şeyi içeren bir sitemiz açılacak. Zannediyorum, gelecek hafta Sayın Bakan açacak gibi bir şeyimiz var. Şu an aslında ilk defa sunuyoruz da, normalde açıklamıyorduk.

Benim arz edeceklerim şu an için bitti, ama bir konuda belki küçük bir açıklama yapmak isterim. Dün bir konuşmacı, panel esnasında, "Mevzuat konusunda akademisyenlere sorulmuyor?" gibi bir cümle söylemişti. Benim bildiğim kadarıyla, Türkiye'de

mevzuat düzenleme kapsamında bütün ilgili paydaşlar, bütün herkes şikayetçi; yani akademisyenler şikayetçi, kamu kurumları şikayetçi, sivil toplum şikayetçi, vatandaş şikayetçi. Burada belki küçük bir fikrimi müsaadenizle arz etmek isterim. Şu ana kadar 4 mevzuat hazırlanmasında direkt çalıştım, 2 tanesinde de dolaylı olarak bulundum. Süreci başından sonuna kadar bütün alternatif yollarıyla biliyorum. Birincisi, Türkiye'de normal, standart yürüyen bir mevzuat hazırlama prosedürü... Normal prosedür şu şekilde: Bir kurumun bir mevzuat ihtiyacı olur, kendisi ya da sivil toplum ya da diğer kurumlar “Şu kapsamda bir mevzuat hazırlayın” diye bir talepte bulunur. O kurum, o bakanlık mevzuatı hazırladıktan sonra Adalet Bakanlığına gönderir, Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü var. Kanunlar Genel Müdürlüğü bunun üzerinden geçer. Sivil topluma sorabilir, kamuya sorabilir, akademisyenlere sorabilir. Ondan sonra Başbakanlığa gelir. Genelde çok yapılmaz aslında, kamuya belki sorulabilir; ama hüküm olarak, sivil toplum, kamu, özel sektör, akademisyenler, hepsine sorulabilir. En son Meclise gelir, Meclisten komisyona gelir, komisyon alt komisyona havale eder genelde mevzuatı; yani Başbakanlıktan geldiği gibi kabul etmezler genelde. Alt komisyonda da yine aynı işlem yapılabilir. 5651 alt komisyonunda, sivil toplum, akademisyenler, kamu... Yani Mecliste söylenen, 40-50 farklı kişi geldiği, yani yaklaşık 15-20 farklı yer. Bu normal düzen.

Bu normal düzenin genel istisnası, Adalet Bakanlığının atlanmasıdır. 5651, bunun canlı örneklerinden bir tanesidir. Aslında mevzuat olarak Adalet Bakanlığına uğramak zorunda, fakat direkt Başbakanlığa gelebilir. Hiçbir zaman atlanmayacak nokta, Başbakanlıkla Meclis arasındaki aşamadır. Başbakanlıktan gitmezse, Mecliste direkt başlanmaz. Ama Mecliste teklifle de vekiller kanun yapmayı teklif edebilir. Ya Hükümetin teklif ettiği bir hükümet tasarısı olabilir ya da milletvekilinin teklifleri olabilir. Milletvekili teklifleri genelde çok olmaz.

Dediğim gibi, yaklaşık 6-7 yıldır özellikle hukuki konularda, bilişim konularında çok fazla mevzuat çalışmasının içinde bulundum. Aşamalar yapılırken, ilk önce bütün herkes Türkiye'de bu konuda bir kitap olup olmadığına bakar. İki, Türkiye'de bu konuda yazılan bir makale var mı, buna bakılır. Üç, bu konuya özgü konferans vesaire şeyler yapılmış mı, buna bakılır. Dört, bunlardan sonra

ortaya çıkan bir fikir var mı; beş, ortaya çıkan bir metin var mı, buna bakılır. 5651 hazırlanırken, hocam haklı olarak bir kopya olarak söylüyor; o doğru. 5651, bu beşinci aşamayı aslında belki farklı niyetlerle kullanmış oldu. Adalet Bakanlığının bir yasa tasarısı var, bir metin var; metin ortaya konulurken Hükümet tasarısı olarak gelirken, maddeler düşürüldü.

Birileri mevzuat hazırlama sürecine girmek istiyorsa Türkiye'de, bu yöntemler kapsamında şunu çok rahat yapabilir: Bir, bu konuda kitap yazar; iki, bu konuda güzel bir makale yazar; üç, bu konuda olabilecek konferanslardan çok güzel notlar düzenleyip, bunların ilgili olabilecek bütün kurumlarla paylaşılması sağlanır.

Buna bir örnek vererek konuşmamı tamamlayayım. 5651'e ilişkin olarak, şu ana kadar Kanunu inceleyen, irdelleyen bir kişi tarafından -yaklaşık 1 yıl geçti- bir genç avukat tarafından makale yazıldı. Biz çok dikkatli ve çok düzenli, elimizden geldiğince takip etmeye çalışıyoruz. O, daha aslında birinci aşamayı yapıyor, Kanunu açıklıyor. Kanunu bazen çok küçük miktarlarda yapıcı olarak eleştiriyor, ama karşı bir teklif de sunmuyor. Sürecin içinde bulunmuş ve süreci bilen birisi olarak şunu çok net olarak söylüyorum: Bir şeyden memnun değilseniz, yazın, bir kenara koyun, ilgili insanların ulaşabileceği yerlere koyun. Çok net değerlendiriliyor. Bundan 10 sene önce mevzuat yazılma sürecinin içinde değildim; ama benim bulunduğum 6-7 sene içerisinde çok net olarak değerlendiriliyor.

Eğer bir şeylere katılmak istiyorsanız, kesinlikle yazıp, mantıklı biri şekilde, alternatifleriyle birlikte, açıklamalarıyla birlikte bir kenara konulması lazım; bu değerlendirilir. Yoksa, diğer türlü, süreçten haberdar olmak gerçekten zor bir şey; yani çok hızlı geçiyor.

Ben, 2004 yılında İçişleri Bakanlığında komisyondaydım. 4 yıldır Başbakanlıkta bekliyor. Ama Başbakanlıktan Meclise gittikten 3 hafta sonra... Burada bunu daha önceden duyan, bilen var mıydı, bilmiyorum. Yani birçok insanın bu süreci duyması, bilmesi çok zor. Mecliste de kısa bir süre içinde bitirilip Genel Kurula indirilir. Biliyorsunuz, Genel Kuruldan sonra metin üzerinde oynama yapılamaz; yani o süreç geçmiştir. Bu süreçleri takip edebilmek için, yazılımın haricinde başka bir yöntem yok.

Dünkü konuşulan konulara ilişkin, Çanakkale’de yaklaşık 60 slaytta konuşulan hususları içeren bir sunuyu buraya koydum. İsteyen arkadaşlar alabilir, mail de atabilirim veya buradan da kopyalanabilir. Mail adresim orada var.

Bütün herkese saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

PANEL YÖNETİCİSİ- Çok teşekkür ederiz.

Şimdi, Ankara Barosundan Sayın Özgür Eralp’ı dinleyeceğiz.

Buyurun Sayın Eralp.

ÖZGÜR ERALP (Ankara Barosu)- Merhaba.

Ben biraz hukuki boyuttan bakmaya çalışacağım konuya. Ben de mevzuat üzerinde biraz çalışma yaptım. Bu nedenle size biraz mevzuattan bahsedeceğim.

Yaptığınız işlemlerin aslında bir suç olduğunu, yaptığınız suçun cezasının büyük boyutlu veya küçük boyutlu olduğunu değerlendirebilmeniz için, aslında bununla ilgili maddeleri de bilmeniz lazım. Diyelim ki, arkadaşımın MSN şifresini aldım, MSN’ine girdim veya kız arkadaşımın şifresini ele geçirmiştim de, sadece mail’lerini okuyorum, hiçbir şey yapmıyorum. Ne şifresini değiştirdim, ne başka bir şey yaptım, sadece baktım. Bu suç mudur, değil midir? Genelde bilişim suçları açısından verdiğimiz örnekler böyle ilişkiler üzerinden oluyor. Emniyetten arkadaşımız da bu şekilde örnekler veriyorlar. Maalesef, Türkiye’de bilişim hukuku ve bilişim suçlarının boyutu bu şekilde gerçekten. Ankara’da bilişim suçları ile ilgilenen üç bilişim suçları savcımız var ve bu savcılarımızın hepsi artık mustarip. Diyorlar ki, “Bilişim diye bize getirdikleri konuların yüzde 80’i cinsel içerikli.” Mesela kız “Benim çıplak görüntülerim çekilmiş internette yayınlanmış” diye şikayette bulunuyor.

Ben 5-6 sene içerisinde Türkiye’de gerçekten bilişim suçlusu diyebileceğim 2-3 kişi ile karşılaştım. Onun dışında, ufak tefek işler yapan, basit hilelerle banka müşterilerinden para çalan genç çocuklar oluyor genelde.

Burada sizlere özellikle mevzuat açısından, özel ahlakın gizliliği ve kişisel verilerin korunmasıyla ilgili olarak, hiç aklımıza gelmeyen şeyler sunmaya çalışacağım. Mesela burada bir panel yapıyoruz

ve önümde ses kayıt cihazı var. Benim sesimi kaydediyorsunuz. Lobide otururken bu ses kayıt cihazını arkadaş buraya koymuş olsa, bir şey fark eder mi? Yukarıda, lobide koysak fark eder mi? Aslında cihaz aynı, mekânımız aynı yer, aslında dinlenen kişi de aynı kişi; ama bunun için farklılıklar var mı acaba? Bunlar konular artık aramızda sohbet, tartışma konusu değil. Türk Ceza Kanununda yaptırıma bağlanmış olaylar. Madde 132, haberleşmenin gizliliğine vurgu yapmış. Diyor ki, “Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal eden kimse, 6 aydan 2 yıla kadar hapisle cezalandırılır.” İkincisi de, “Kişiler arası haberleşme içeriklerini hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse 1 yıldan 3 yıla kadar cezalandırılır” diyor. Biliyorsunuz, MSN kayıtlarının history’sini tutuluyor. Diyelim ki, history belgesinde kaydediyorsunuz, alıp bir yerde sundunuz, “Bakın, size bir kişinin MSN kayıtlarını sunuyorum” dediniz. Bu durumun 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası var.

Burada sizlere özellikle mevzuat açısından, özel ahlakın gizliliği ve kişisel verilerin korunmasıyla ilgili olarak, hiç aklımıza gelmeyen şeyler sunmaya çalışacağım. Mesela burada bir panel yapıyoruz ve önümde ses kayıt cihazı var. Benim sesimi kaydediyorsunuz. Lobide otururken bu ses kayıt cihazını arkadaş buraya koymuş olsa, bir şey fark eder mi? Yukarıda, lobide koysak fark eder mi? Aslında cihaz aynı, mekânımız aynı yer, aslında dinlenen kişi de aynı kişi; ama bunun için farklılıklar var mı acaba? Bunlar konular artık aramızda sohbet, tartışma konusu değil. Türk Ceza Kanununda yaptırıma bağlanmış olaylar. Madde 132, haberleşmenin gizliliğine vurgu yapmış. Diyor ki, “Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal eden kimse, 6 aydan 2 yıla kadar hapisle cezalandırılır.” İkincisi de, “Kişiler arası haberleşme içeriklerini hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse 1 yıldan 3 yıla kadar cezalandırılır” diyor. Biliyorsunuz, MSN kayıtlarının history’sini tutuluyor. Diyelim ki, history belgesinde kaydediyorsunuz, alıp bir yerde sundunuz, “Bakın, size bir kişinin MSN kayıtlarını sunuyorum” dediniz. Bu durumun 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası var.

Kendi MSN konuşmalarınızı başka bir arkadaşınıza gönderdiğiniz zaman; ne olacağı hakkında kanunda “Kendisiyle yapılan

haberleşmelerin içeriğini diğer tarafın rızası olmaksızın alenen ifşa eden kişi 6 aydan 2 yıla kadar hapis, adli para cezasıyla cezalandırılır” deniliyor.

Ben maddeleri söyleyeceğim, siz kafanızda yorumlara gideceksiniz. Bu maddeye şu uyar mı: Ben, Ali’yle MSN’de sohbet ettim, MSN’deki yazışmalarımı da Internet sitemde yayınladım; bu maddeye girer mi, girmez mi?

SALONDAN- Girer.

ÖZGÜR ERALP- Çok basit gibi görünen bir olay, 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılıyor.

Bir de ilginç olan ne, biliyor musunuz; diyor ki, “Kişiler arasındaki haberleşmenin içeriğini basın ve yayın yoluyla yayınlanmasında, ceza yarısı oranında arttırılır.” Basın ve yayın deyince, “Internet basın ve yayına girmez” dersiniz, Ceza Kanununun 6. Maddesindeki tanımlar bölümünde diyor ki, “Basın ve yayından, her türlü yazılı, görsel, işitsel ve elektronik kitle iletişim aracıyla yapılan yayınlar anlaşılır.” Biz her zaman bunları tartışmalı olarak konuşsak da, basın ve yayın Internet olarak algılanıyor. Bu cezayı yarı oranında arttırdığınız zaman, yaklaşık 3 sene gibi bir cezayla karşı karşıya olduğunuzu göreceksiniz.

Madde 133, “Kişiler arasındaki konuşmaları taraflardan herhangi birinin rızası olmaksızın bir aletle dinleyen veya bunları bir ses alma cihazıyla kaydeden kişi 2 aydan 6 aya kadar hapis cezasıyla cezalandırılır” diyor.

Cep telefonları çok gelişti. Cep telefonlarıyla neredeyse artık gerçek bir kamera kalitesiyle çekim yapabiliyorsunuz, sesleri kaydedebiliyorsunuz. Hemen devamında diyor ki aleni olan veya olmayan ayrımı yaparken, “Aleni olmayan bir söyleşiyi -yani buradaki gibi aleni değil- diğer konuşanların rızası olmadan ses alma cihazıyla kayda alan kişi 6 aya kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılır.”

Özel hayatın gizliliğinde, kişilerin özel hayatının gizliğini ihlal ettiğiniz zaman - bu zaten klasik bir suç- 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılıyorsunuz. Fakat gizliliğin, görüntü veya seslerin kayda alınması suretiyle ihlal edilmesi halinde cezanın alt sınırı 1 yıldan az olmayacak. Kişilerin özel hayatına ilişkin o kadar aşırı görüntü olmasına gerek yok. Bilindiği gibi özel hayat göreceli bir kavram. Size göre, sadece bir pastanede birisiyle oturup konuşmak özel hayatınızdır, başkası için bu daha farklı bir şeydir; ama kişilerin özel hayatına ilişkin görüntü ve sesleri ifşa eden kimse 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılıyor. Biraz önceki neydi; basın ve yayın yoluyla işlenmesi halinde ceza yarı yarıya artıyor. 3 yıl, üzerine 1,5 koyun; 4,5 seneye kadar yargılanma ihtimali olan bir cezayla karşı karşıyayız.

Özellikle bilgi işlem merkezi anlamında da önemli bir konu, kişisel verilerin kaydedilmesidir. Peki kişisel veri neyi ifade ediyor? Biraz önce hocam açılışı yaparken, belki haklı bir serzenişte bulundu, “Veriyle bilgi arasındaki farkı hukukçular bilmiyor veya bilmek istemiyor veya anlatamıyor” diye. Gerçekten öyle. Biz, bilgiyle veriyi aynı şekilde kullanmıyoruz. Bizim için, veri de aynı, bilgi de aynı. Veri nedir; benim adım mı, benim soyadım mı, benim cep telefonum mu, benim elektronik posta adresim mi? Diyor ki, “Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezası verilir.” Kanunun 2. Fıkrasında, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine, ahlaki eğilimlerine ve cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırıldığı gibi, farklı bir boyut vermiyor.

Mesela benim de üyesi bulunduğum Anlara Barosu’nda 8 bin 500 civarında avukat var; adresleri, e-posta adresleri ve cep telefonları bizde mevcut. Bazen bazı kurumlar, şirketler, kişiler veya seçim çalışmalarında başkan adayları geliyor, bunu istiyor. Çünkü bizim tuttuğumuz kayıt, hangi okuldan mezun, doğum yeri neresi, doğum tarihi ne, bütün bunları içeriyor. Ben doğum tarihim verdiğim zaman, siz, 35 yaşından sonraki avukatlar kim, bunu bulursunuz. Bir çizgi çizersiniz, dersiniz ki, “Doğum yeri kökeni olarak Doğulu avukatlar kim, Güney kökenli olanlar kim? Ankara

Hukuk Fakültesinden mezun kaç avukat var, Kocaeli'nden mezun kaç avukat var, Kıbrıs'tan mezun kaç avukat var?" Siz, belki bu verileri bir SMS atsin diye veriyorsunuz. Demek ki, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişiye 1 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası veriliyor. Bakın, az bir cezası yok. Diyelim ki, sen geldin, bunu kaydın; 1 yıldan 4 yıla kadar ceza veriliyor. "Bir de senin görevine bakalım. Sen, kamu görevlisi tarafından verilen yetki mi, belli bir meslek sahasının sağladığı kolaylık mı? Eğer bu şekilde yaparsanız, cezayı yarısı oranında arttırırım" diyor. Bu cezaların ciddiyetini sizin dikkatlerinize sunuyorum.

Tabii, bununla ilgili olarak, Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun olacak. Verileri yok etmeme diye bir kavram var. Bu da ne; kanunların belirlediği sürelerin geç olmasına karşın, verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlar da görevlerini yerine getirmediğinde 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezası verilir. Mesela, seçimde gittiniz, oy kullandınız. Seçime itiraz süresi bitti, seçimler sonuçlandı, bunlar hâlâ tutuluyor. Diyor ki, "Neden tutuyorsun artık? Bu adam hangi sandıkta oy kullanmış, bunun artık sana bir faydası var mı?" Bu tip yasal düzenlemelerle birlikte bunları da engelleme yoluna gidecekler.

Bazen bilirkişilik dosyaları geliyor. İstememeye, almamaya çalışıyorum. Vicdanen kendimi rahatsız hissediyorum. Neden rahatsız hissediyorum? Kıskaç mizaçlı -Türk insanları biraz kıskaç, biraz da meraklı bir yapıda- birisi, taşradan bilişim kursuna geliyor; adam, kız arkadaşıyla ayrılmış. Ayrıma sebebi olarak da başka bir oğlanın onu kandırdığını düşünüyor. Kız arkadaşının MSN şifresini alıyor, MSN şifresinin içerisine giriyor, içerisinden oğlanı buluyor, o oğlanla yazışmaya başlıyor sanki kız arkadaşymış gibi. Olayın özü bu. Diğer çocuk geliyor, "Bu, hukuki olarak nereye girer?" diyor. Teknik anlamda, hukuk açısından giren madde metnine uyuyor mu bunun yaptığı eylem? MSN şifresini almış, içine girmiş, oradaki birisiyle de yazışmış, yazışmak için de şifresini değiştirmiş. Bu, 244/2'ye giriyor. "Girmiyor" diyebilir mi burada hiç kimse? Şifreyi değiştirmiş, girmiş. 6 aydan 3 yıla kadar hapisle cezalandırılıyor.

Elektronik imza kullanıcılarıyla ilgili bir cezai maddemiz var. Birisinin rızası dışında elektronik imzasını elde etmişseniz, 1 yıldan 3 yıla kadar hapisle cezalandırılıyorsunuz.

Diyelim ki, bilgisayarınızda korsan yazılımınız var veyahut da Internet'teki telif haklarıyla ilgili problemleriniz var. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunumuz var; çok ağır maddeleri var, ama yavaş yavaş değişiyor. Diyelim ki, Müslüm Gürses'in klibini alın, üzerine bir ekleme yapın, youtube atın; Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre, "Hak sahibi kişinin izni olmaksızın, alenileşmemiş bir eserin muhtevası hakkında kamuya açıklamaktan dolayı 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır" deniliyor.

Artı, bunlarla beraber bir de koruyucu programı etkisiz kılmaya yönelik... Bu da yeni gelen bir şey. Mesela, youtube'a attınız klibi, Müslüm Gürses'i koydunuz, orada bir şekilde görüntüsü geldi; sizi Kanun kapsamına alıyor.

Bunların yanı sıra mesela bilgisayar oyunları var. İçinde bir tane crack dosyası var; crack dosyasını çalıştırıyorsunuz, oynuyorsunuz. İçinde, kopyalamaya karşı bir teknik koruma yapmaya çalışıyor. Bunun da kırılması çok basit. Bunun önüne geçmek amacıyla oluşturulmuş ilave programları etkisiz kılmaya yönelik program veya teknik donanımları üreten, arz eden, satan veya kişisel kullanım amacı dışında bulunan kişi 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılıyor.

Soruşturma ve kovuşturma, savcılık aşaması var. Ben, sadece burada kötü olan ve halen devam eden bir maddeyi söyleyeceğim, Ek Madde 4. Internet sitelerinin kapatılmasından önce kullanılan bir madde bu; hâlâ var. Burada, servis sağlayıcıyla, bilgi içerik sağlayıcıyla ilgili bir açıklama yapılıyor. Burada, "Bilgi içerik sağlayıcısı, her ayın ilk iş günü bakanlığa bildirir" gibisinden, çok farklı yöntemler kullanılmaya çalışılıyor. 4. Fıkrası 23 Ocaktaki düzenlemeyle kaldırıldı.

Şu katalog suçlar varsa sitenizde, direkt olarak da bu tip bir tehlikeyle karşılaşmak durumundasınız: Çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırmak, sağlık için tehlikeli madde temini, müstehcenlik gibi suçlar hakkında

eğer bir yayınınız varsa, kapatılması kuvvetle muhtemel.

Polis kapıyı çaldı, “Biz geldik. Bilgisayarınızda, bilişimle ilgili cihazlarınızda arama yapacağız. Hakkınızda ihbar var” dedi. “Bu, bir şekilde olabilir mi?” diye sorarsanız işin açıkçası Amerikan filmlerinden biraz biraz alıştık. vatandaşlar oradan bilgi alıyor. Yurtdışında hemen sorarlar, “Arama kararınız var mı?” diye. Bizim için bu lükstür. “Arama kararınız var mı?” demek, bize hâlâ lüks gelen bir şey.

Ceza Muhakemesi Kanunu Madde 134’te “Bilgisayar programlarını arama, kopyalama, el koyma.” Deniyor. Peki nasıl yapılabilir bu? Cumhuriyet savcısının istemesi gerekli. Üzerinde şüphelinin kullandığı bilgisayar programlarının arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarının kopyasının çıkarılması, bu kayıtların çözülerek bir metin haline getirilmesine hâkim tarafından karar verilir. Bakın, emniyet de değil, savcı da değil, hakim kararı olacak. Emniyet savcıya iletebilir, savcı da bunu hâkime verecek, hâkim karar verecek. Karar verdiği zaman, eğer şifresi veya benzeri nedenlerle girememişse, gizlenmiş bilgilere ulaşamamışlarsa, gerekli kopyaların alınması için araç ve gereçlere el koyabilirler. Şifrenin çözümünün yapılması, gerekli kopyaların alınması halinde, el konulan cihazın gecikme olmaksızın iade edilmesi gerekir. Her ne kadar maddemizde varsa da, istediğiniz kadar uğraşın, bu bilgisayarlarınızın size verilmesinde bir engelle karşılaşacaksınız. Bilgisayarı geri almak çok kolay değil.

Bakın, uygulanmayacak şeyler var. “Kopyası alınabilir” diyor. “Kopyası alınan veriler kağıda yazdırılarak, ilgililer tarafından imza altına alınır” deniliyor. Bu kadar veriyi nasıl bir kağıda yazacaksınız, o ayrı bir konu. Yani ilginç bir şekilde, uygulanamayacağı bile bile madde bu haliyle yasalaşmış durumda.

Maddenin 4. Fıkrası, “İstemesi halinde bu yedekten bir kopya çıkarılarak, şüpheliye veya vekiline verilip, imza altına alınır” deniliyor. “Bunun bir kopyasını çıkartıp -çünkü orada verilerin değişme şansı olabilir- bunu da bir tutanakla bana teslim etmesini istiyorum” demek gibi bir hakkınız da var.

Telefonunuz dinlenebilir mi resmi makamlar tarafından? “Ben bir dinleme şebekesinin başındayım, teknik cihazlarım müsait.

Ali'yi de dinleyeyim, Veli'yi de dinleyeyim, Mehmet'i de dinleyeyim" diyebilir misin? Bununla ilgili Madde 135, yine aynı şekilde, savcı gecikmesi durumunda verilen hâkim kararıyla alınabiliyor. Ama uygulamada bununla ilgili de çok sıkıntı var. Hakim kararı olmaksızın da teknik izleme yapıldığını duyuyor ve görüyoruz. Resmî makamların dışında bu işi yapabilmek teknik açıdan mümkün olduğundan bu işlemlerin denetlenmesi de çok güç gözüküyor.

En büyük sıkıntılardan bir tanesi, müstehcen yayın ve çocuk pornografisiyle ilgili. Ceza Kanunundaki 226/3 ve 4 önemli maddeler. Eğer bilgi işlem merkezi yöneticisi değilseniz, eğer bilgisayar olan bir yerden sorumlusanız, bilgisayar sizin bilgisayarınız olmayabilir; bilgisayarın içerisinde bu tip bir yayın varsa çok tehlikeli. Neden tehlikeli? 226/3 ve 4'te deniliyor ki, "Müstehcen görüntü, yayın veya ürünlerin üretimi kullanan kişi 5 yıldan 10 yıla kadar hapisle cezalandırılır." Ayrıca, "Ürünü ülkeye sokan, sunan ve satışa arz eden, nakleden, depolayan, ihraç eden, bulunduran ya da başkalarının kullanımına sunan kişi 2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır" deniliyor. Nakliye eden kim, bulunduran kim, başkalarının kullanımına sunan kim? Sizin bir klasörünüz var; klasörü sağ tuş yaptınız, paylaşım yaptınız. Bunun teknik adı paylaşım, değil mi; diğer kullanıcılarla bu klasörü paylaşmış oluyorsunuz. Buradaki paylaşım, acaba başkalarının kullanımına sunan kişi olur musunuz, olmaz mısınız, bunlarla ilgili maalesef tartışmalar var. Maalesef, bize bu şekilde sıkıntılar geliyor.

Banka şifresiyle ilgili konulara da değinildi. Ben sadece ilgili kanun maddelerini söyleyeyim. Bilişim suçları dışında ayrı biri maddemiz var. Bilişim suçu sürekli işlenirse ceza artırımını var; bunlar 3 yıldan başlayıp, 6-7 seneye kadar gidiyor.

Kumar oynamak suç mu, Internet'te kumar oynamak suç mu? Bizde, genel olarak, kumar oynanması için yer ve imkân sağlayan kişi 1 yıla kadar hapis ve adli para cezasıyla cezalandırılıyor. Kumar oynayanlar 125 YTL civarında bir para cezasıyla cezalandırılıyor.

Özellikle bilirkişilik konusunda biz çok sıkıntı çekiyoruz. 3 kişilik heyetler oluşturuluyor. Bilgisayarla, Internet'le ilgili bir şey geldiği zaman hâkim diyor ki, "Elektrik mühendisi mi olsun, bilgisayar mühendisi mi olsun?" diyor. Bazen elektrik mühendisi arkadaşlarımız geliyor, bazen bilgisayar mühendisi arkadaşlarımız geliyor. Mesela,

bir CD var; bilgisayar mühendisi arkadaş diyor ki, “Hâkim bana bilirkişilik dosyası verdi. Bir tane CD çıktı. CD’nin içerisinde, bankayla telefon görüşmesi yapmışlar, bunu ben kayda dönecektmişim. Bu, benim ağıma gidiyor bu işi yapmak istemiyorum diyor sonra da Hakim bana sen Bilgisayar mühendisi değil misin sen yapamazsan kim yapacak bu işi bana diyor. Hakim de cdyi görüncü diyor ki Bunu kim anlar; bilgisayar mühendisi anlar.” Hani hikaye vardır askere gidersin de aranızda bilgisayar mühendisi var mı diye sorarlar elini kaldıranlara da oradaki bilgisayarları başka bir yere taşıtırlar “ Bizdeki uygulama da biraz buna benziyor gibi. Hakimlerimiz Bilgisayar mühendisine 100 YTL karşılığında 15-20 dakikalık bir telefon görüşmesini döktürmeye çalışıyor.

Bildiğim kadıyla, bu konuda çalışma yapabilecek, oluşturulmuş olan bir oda yok ve böyle bir meslek de net olarak oturmuş değil. Ancak takdir edersiniz ki, bir donanımcı, bir yazılımcı gibi farklı farklı sektörlerden kişiler, ne tam elektrik mühendisi, ne bilgisayar mühendisi, belki de hepsinin bileşkesi olması gerekir. Araştırdım, ama böyle bir oda göremedim. Bunun çalışmaları belki başlatılabilir.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun.

PANEL YÖNETİCİSİ- Biz teşekkür ediyoruz.

Ben kendi açımdan çok yararlandım diye düşünüyorum. Sunum yapan bütün arkadaşlarımıza, düşüncelerini bizlerle paylaştıkları için çok teşekkür ediyoruz.

Bu arada, yazılı olarak gelen sorular var. Çok fazla soru almayacağız. Aksi takdirde bir sonraki oturuma yetişme şansımız yok. Takriben 7 dakika sonra bir sonraki oturum başlayacak. Henüz yemek ihtiyacımızı karşılayamadık.

Arkadaşlar; sözlü soru almayacağız. Soruları yazılı olarak alacağımızı ifade ettik. Üzgünüm.

Sizden başlayalım Sayın Dinçer. Buyurun.

DİNÇER AY- Banka hesabınıza ilişkin olarak, “Benim hesabımdan transfer yapılırken, telefonla beni arayın, beni arayın” diyorsunuz. Cep telefonlarına müdahale edebiliyorlar mı, nasıl oluyor? Çünkü ben, cep telefonundan banka onayı talimatı vermedim. Bir şekilde

benim telefonuma girmişler, banka aradığımda demişler ki, “Onay veriyorum. Bu şekilde para transferi olmuş. Nasıl olmuş? Çok karmaşık bir olay değil; çok basit, bizim Türk insanın ince zekalarından birisi. Sizin Turkcell hattınız var; şahıs sizin kimliğinizi alıyor, “Benim ismim Dinçer Ay” diyor. Gidiyor Turkcel bayiiine, “Ben hattımı kaybettim. Aynı numarayla yeni bir hat almak istiyorum” diyor. Bu işlem genellikle akşamları oluyor. Hepinizin başına gelmiştir; kartınız kırıldığında, bozulduğunda aynı numarayı kullanabiliyorsunuz. Dolayısıyla, sizin hattınız kapanıyor. Akşam olduğu için de, genellikle telefon görüşmesi yapmadığınızda farkına varmıyorsunuz. Akşamleyin transfer yapılırken, banka Dinçer Ay’ı aramıyor. Dinçer Ay hangi numarayı kaybetmiş; şu şu numarayı. Bu numarayı arıyor, “Dinçer bey, siz misiniz?” diyor. Karşıdaki kişi, “Buyurun, benim” diyor. “100 milyarlık bir transferiniz var; onay veriyor musunuz?” diyor. “Veriyorum kardeşim. Vermesem niye işlem yapacağım?” diyor, bir de fırçalıyor oradaki operatörü. İşlem bu şekilde yapılıyor. Yani çok karmaşık bir olay değil, basit bir şekilde yapılıyor. Bir kişi sizin kimlik bilgilerinizle gidip, sizin adınıza sizin kartınızı iptal edip, aynı numarayla bir daha alıyor.

SALONDAN- Kurumsal telefon hattıysa, yani şirkette kayıtlı bir telefon hattıysa nasıl oluyor?

Prof. Dr. EŞREF ADALI- Bu olay tespit edildiği için, şu anda telefon işleticileri 24 saat izin vermiyor. Yani siz böyle bir olayda gidip yeni bir sim kart almışsanız, 24 saat o telefon kullanılamıyor. Bu problem ortadan kalkmıştır.

DİNÇER AY- O zaman, şirket yetkilisi kimliğiyle kim kartı değiştirmişse onun kimliğini alıyorlar. Şirket sorumlusu, oradaki hatlardan birisi iptal olduğunda açamıyor mu? Müracaat ediyor, o hattı açıyorlar tekrar.

Prof. Dr. EŞREF ADALI- Bu nedenle 24 saat kullanıma açmıyor.

DİNÇER AY- Diyelim ki, A şirketiniz var, A şirketinizde 1000 tane hat var ve bu hatlardan bir tanesini... Şirketin yetkilisi kimse veya o işlerle ilgili sorumlu kişi kimse açtırabiliyorsa, yine aynı şekilde açtırabiliyor.

SALONDAN- Ama daha zor, değil mi?

DİNÇER AY- Daha zor. Şirketlerle âlâkalı bir problemle

karşılaşmadım, ama şahıslarla âlâkalı yapmış olduğumuz şeylerde bu neticeye vardık.

SALONDAN- Size, mesajın aynısı kopya olarak geliyor.

DİNÇER AY- O konu çok daha değişik bir konu. Cep telefonunuza eğer işletim sistemi filan yüklenebiliyorsa, cep telefonunuzu dinleme, cep telefonunuzdaki mesajları kopyalamak aynı şekilde olabiliyor.

İkinci soru, "... olması güvenlik açısından yeterli mi?" şeklinde. Yüzde 99 verileriniz dışarıya çıkmasını engelliyor. Ancak, kimse yüzdeyüz güvenlik veremez. Mesela, İngiltere'de bankadan ticari işlem yapmak istediğinizde, sisteminizi yetkili şeye denetletip, onun sertifikasını kullanmak zorundasınız. Ancak, bunu belirli periyotlarla yine yapmak zorundasınız. Belli aralıklarla güncellemelerinizi yapmanız lazım.

Üçüncü soru, "Çocukların zararlı sayfaları görmesini nasıl engelleyebiliriz?" şeklinde. Yüzdeyüz engelleme yöntemi yok. Çeşitli filtre programları var. Mesela, oyun diye arattırıyorsunuz, oyun sitesi çıkıyor, hakikaten oyun sitesi. Oyun sitesinde, bir çocuklar için, bir yetişkinler için diye koymuşlar. Çocuklar araba yarışı oynuyor, yetişkinler de puan kazandıkça manken filan soyuyor. Çocuk böyle bir siteye girdiğinde... "18 yaşından küçükseniz, bu siteye girmeyin" uyarısını filan dinler mi çocuk; dinlemez. Dolayısıyla, çocuklarınızı karşınıza alacaksınız, "Bak, böyle böyle bir şey yaparsan şu olur" diyeceksiniz. Biraz önce de söylediğim gibi, görebileceğiniz bir yerde olsun bilgisayar.

"Kredi kartını mail yoluyla kapattırmak güvenlik açısından yeterli mi?" diye sorulmuş. Siz bankaya böyle bir talimat vermişseniz ve sizin kredi kartınızda mail yoluyla bir alışveriş olmamışsa, bankanın kusuru olduğu için, banka sizin zararınızı tazmin eder. Sizin kimlik bilginizle, biraz önce anlattığım şekillerde sizin şeyinizi kullanarak, mail'i oradan başka birisi açıp, tekrarında kullanabilir. Orada da, tespit edilmesi durumunda banka sizin zararınızı tazmin eder. Mesela, benimki kapalı, Internet'ten alışveriş yapacağım zaman açıyorum, işlemimi yapıyorum, tekrar kapatıyorum. Ama herkes böyle uğraşmak istemez. En güzeli, bir tane limiti küçük kredi kartı veya sanal kartlar filan var; öyle bir şeyle alışveriş yapmanız diye düşünüyorum.

Evet, sorular bu kadar.

PANEL YÖNETİCİSİ- Teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

ÖZGÜR ERALP- Sorulara hızlı hızlı cevap vereyim, ama dışarıda daha detaylı olarak diğer arkadaşlarımıza cevap verebiliriz.

“Elektronik ortamda olan yazılı haberleşmeyi yayınlamak için kişilerin rızasını alma işlemi nasıl oluyor? Karşı tarafın rızasını aldığımı nasıl ispatlarım?” diye sorulmuş. İspat açısından, elektronik imza var. Bir kere, şu şekilde kesinlikle yapmayın: “Mail’i bana gönderdi, ‘Evet, bu İnternet yazışmalarının hepsini İnternet’te yayınlatabilirsin’ dedi” şeklinde bir delille sakın gelmeyin. Elbette daha sağlam bir delilinizin olması lazım.

Bir ticari şirket olarak, e-postayla taahhüt de verseniz, mail de atsanız, bir ispat hukukuyla karşı karşıya kalacaksınız ki, o da çok daha farklı bir konu; ama “Bir mail’le bana gönderdi” demek doğru değil. Mesela, siz böyle bir yazı göndermişsiniz; siz bunu inkar etseniz mahkemede, yazınızdan belki ispat edebiliriz. İmzanızın bulunması lazım. Bakın, bunda bile imza eksik. İspat geçerliliği açısından burada bile bir sıkıntı var. Özetle bu şekilde söyleyeyim.

“Sanal dedektiflik mesajları alıyoruz” denilmiş. Ne olursa olsun, hukuka aykırı olarak elde edilmiş bir veri elbette bir suç teşkil edecek. İnternet’te dolaşan bu tür arkadaşlar var. Bir dedektiflik kanunu henüz ülkemizde mevcut değil. Biliyorsunuz, Amerika’da özel dedektiflik şirketleri var. Nasıl ki özel güvenlik şirketleri kuruldu, emniyetten veya askeriyeden emekli olan arkadaşların kurduğu güvenlik şirketleriyle aslında daha sıkı sıkıya bağlı ilişkinin olduğunu gördük. Bu şekilde bir dedektiflik olayı olabilir; ama bu yapılan işlemlerin eğer yasal anlamda bir karşılığı olmazsa, polis bile gelip sizin telefonunuzu istediği zaman dinleyebiliyor, istediği zaman sizi kaydedebiliyor. Hâkimden arama kararı, dinleme kararı alması lazım. Polisin olmayan bir yetkiyi, sanal dedektif denilen bir kişinin elinde bulundurması şu an için kesinlikle mümkün değil.

Bankalarla ilgili bir soru sorulmuş. .Bankalar ne olursa olsun güçlü Türkiye’de. Ama Yargıtay kararıyla olsun, ama mahkeme kararıyla olsun, biraz önce arkadaşımızın da söylediği gibi, bankalara

karşı bir işlem yapabilmek çok kolay değil; mevzuat ve uygulama açısından biraz sıkıntılı. Ama bu tipi verileri mahkeme kanalıyla istediğini zaman almanız lazım. Hem bilirkişilik yapıyorum, hem davalara giriyorum. Ben, banka şubesinde avukatından istiyorum, alamıyorum; banka şubesinden istiyorum, alamıyorum; bankanın merkezinden istiyorum, alamıyorum; mahkeme kararıyla istiyorum, hâkimle istiyorum, alamıyorum. En son bir tane belge geldi. Demişler ki, “İsteddiğiniz belgeler iş bu dilekçenin ekinde sunulmuştur.” Ekinde belge yok. Hâkime diyor ki, “Efendim, yazdık, gönderdik.” Arkasında eki yok. Mahkeme bankaya yazıyor, “Siz, bize bir yazı gönderdiniz. ‘Ekinde kamera kayıtlarını, banka kayıtlarını sunduk’ diyorsunuz; fakat ekiniz yok” diyor. Ben, 4 aydan beri sadece bu olumsuzluğu çözmekle uğraşıyorum. Yani bankalardan bir bilgi istemek maalesef hiç kolay bir iş değil. Dediğim gibi, yaptırımını da, eğer ciddi hâkimler, savcılar olursa -ceza yargılaması olduğu için savcılar biraz daha sıkıştırıyorlar-bankalardan bu şekilde bilgi alınabilir. Onun dışında, zaten bilgi verme durumları yok.

PANEL YÖNETİCİSİ- Çok teşekkür ederiz.

Buyurun.

OSMAN NİHAT ŞEN- Bana iki soru var. İlk soruyu EMO İzmir Şubeden Emre beyefendi sormuş. “5651 sayılı Yasaya ilişkin ... görüşüne başvurduğunuz mu?” diye sormuş. Süreci birkaç cümleyle yeniden anlatayım. Zannediyorum, süreç anlaşılmamış herhalde.

Kanun hazırlanırken, ya Hükümet tasarısı olur, ya milletvekillerinin teklifi olur. Hükümet tasarısı, tasarımı hazırlayan kurum ya da bakanlık götürür, bakanlık Başbakanlığa götürür. Süreç bu şekilde. 5651 sayılı Yasa Hükümet tasarısıdır. Tasarımı Ulaştırma Bakanlığı hazırladı. Ben, Ulaştırma Bakanlığında çalışmıyorum; fakat Yasa hazırlanırken, Ulaştırma Bakanlığıyla ilişkili Bakanlık olarak Telekomünikasyon Kurumuna görüş soruldu. Metni hazırlayan ve tasarımı hazırlayan değildik biz. Yani soru, sanki biz hazırlıyormuşuz gibi sorulmuş. Ulaştırma Bakanlığının metniydi. Hazırlanan metin de 5651 değildi, daha farklı bir metindi, zaten madde başlığı ve madde içerikleri de farklıydı.

Burada sorulmamış, ama şöyle söyleyebilirim: 5651 sayılı Yasayı

4 Mayıs'ta Mecliste kabul ettirdikten sonra, 23 Mayıs'ta onaylandıktan sonra, Kurumumuza görev verildikten sonra, orada yaklaşık 40 ayrı derneğe yazı yazılı, belki 100 civarında grup mail'ine mail atıldı. Kurumun yöntemlerinden bir tanesi de, zannederseniz, 3 hafta kadar web sayfasının bir bölümünde görüşe açıldı. Görüşe açılma yöntemlerinden bir tanesi o. Yani Yasa kapsamında görüş sorulanlar listesindeydik biz. Dediğim gibi, Ulaştırma Bakanlığı tarafından hazırlandı Yasa. Yönetmelikler öncesinde görüş soruldu.

“Yasa çıktıktan sonraki süreçte EMO'nun dergi ve bültenlerinde çıkan yazıları incelediniz mi?” diye sorulmuş. Bir, yazılı olarak birçok dergiye abone olunmuş durumda. Elektrik Mühendisleri Odasının dergisine üye değiliz. İki, abone olunmayanlara da, eğer İnternet'te sayfası varsa, İnternet'te içerikleri yayınlanıyorsa, bir medya şirketiyle anlaşmamız var; kelime bazlı kanun ve yönetmelikler, bizimle ilgili çıkan bütün meseleleri günlük olarak bize gönderiyorlar. Eğer EMO'nun dergisindeki konular İnternet'te varsa gelmiştir bize. Dediğim gibi, 30 civarında arkadaş inceliyor. Bir de bana özgün fikir içerenleri getiriyorlar. Yani EMO'dan bir şey geldiğini hatırlamıyorum. Kanun ve yönetmeliklere ilişkin orijinal fikirleri içerenleri rapor olarak ben görüyorum. EMO'ya ilişkin bir şey hatırlamıyorum.

PANEL YÖNETİCİSİ- Hocam, “Bir şey söyleyeceğim” demiştiniz.

Prof. Dr. EŞREF ADALI- Bugün İnternet bankacılığında bizim bankaların eriştiği düzey, dünya standartlarının çok üstünde. Karşılaştığı problemleri de biliyoruz; ama güvenli İnternet bankacılığı yapmak istiyorsanız, müşteri olarak da sizin takip etmeniz gereken bazı şeyler var. Bankaların büyük bir kısmında hesaplarınıza sınır koymak hakkı var; bunu lütfen kullanın. Yani diyelim ki, 2 bin, 3 bin liranın üstünde transfer ediyorsanız sınır koyuyor. Vadeli hesaplarınızın bozulmaması konusunda bazı şeyler var. Size banka havalesi sırasında online kodu gönderen banka varsa, özellikle onunla çalışın. Bunları da itibar etmezseniz, şunu söyleyeyim: Mağdur arkadaşımız belki alınabilir, ama mağdur denilen insanlar içinde sahtekârlar olabileceğini düşünüyoruz. Zamanında, İstanbul'da, Boğaz'da kendi evini yakıp, sigortadan para alanlar vardı. Buna teşebbüs edenler de olabilir diye düşünmekte fayda var. Suçladığım için söylemiyorum, olasılık diye söylüyorum.

Internet bankacılığı bugün için her bakımdan iyi; çünkü oturduğunuz yerden işlem yapıyorsunuz, masraf ödemiyorsunuz ve bütün imkanları sağlıyorsunuz. Ama bunu yaparken, lütfen, bankaların neler sağladığını teker teker okuyun ve kendinizi güvence altına almaya çalışın.

PANEL YÖNETİCİSİ- Değerli konuşmacılarımıza çok teşekkür ediyoruz. Misafirlerimize de teşekkür ediyoruz.

Sizi yemekten mahrum ettik, ama ben çok yararlandığımı düşünüyorum bu panelden. Bu vesileyle, mağdurlar, Yasayı düzenleme aşamalarında katkı koyan Telekomünikasyon Kurumu, hukukçular, adli kovuşturmayı yürüten kişiler, hepimiz bir arada olduk.

Bu arada, “Elektrik Mühendisleri Odasının dergisine üye değiliz” dediniz. Dergiye üye olmayan siz değilsiniz, lisans eğitimi alan arkadaşlarımız. Onlar Odaya üye olsa, ücretsiz olarak zaten gelecek. Galiba problem biraz burada. Bu da 1980’de yaşanan darbeden sonra, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğinin kamu kurumlarıyla olan ilişkilerinin kısıtlanması, zayıflatılması için düzenlenen bir şey. 12 Eylül yasalarıyla düzenlendiğini biliyoruz. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği bu noktada, kamu çıkarlarını ve ülke çıkarlarını korumak üzere kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olarak, görevini sonuna kadar sürdürmeye kararlı.

“Görüş alıyoruz” diyorlar, ama görüş aldıktan sonra bu görüşlerin nerelerde kullanıldığı da çok önemli.

Bu Ağ ve Bilgi Güvenliği Sempozyumu bence bir aşamadır, bir adımdır.

Öncelikle katılımcılara, sabırla bizleri, değerli konuşmacıları dinledikleri için teşekkür ediyorum. Değerli katılımcılarımıza, bilgilerinizi, birikimlerinizi bizlerle paylaştıkları için çok teşekkür ediyorum.

Evet, katılım belgelerimiz var; bunları takdim edeceğiz.